

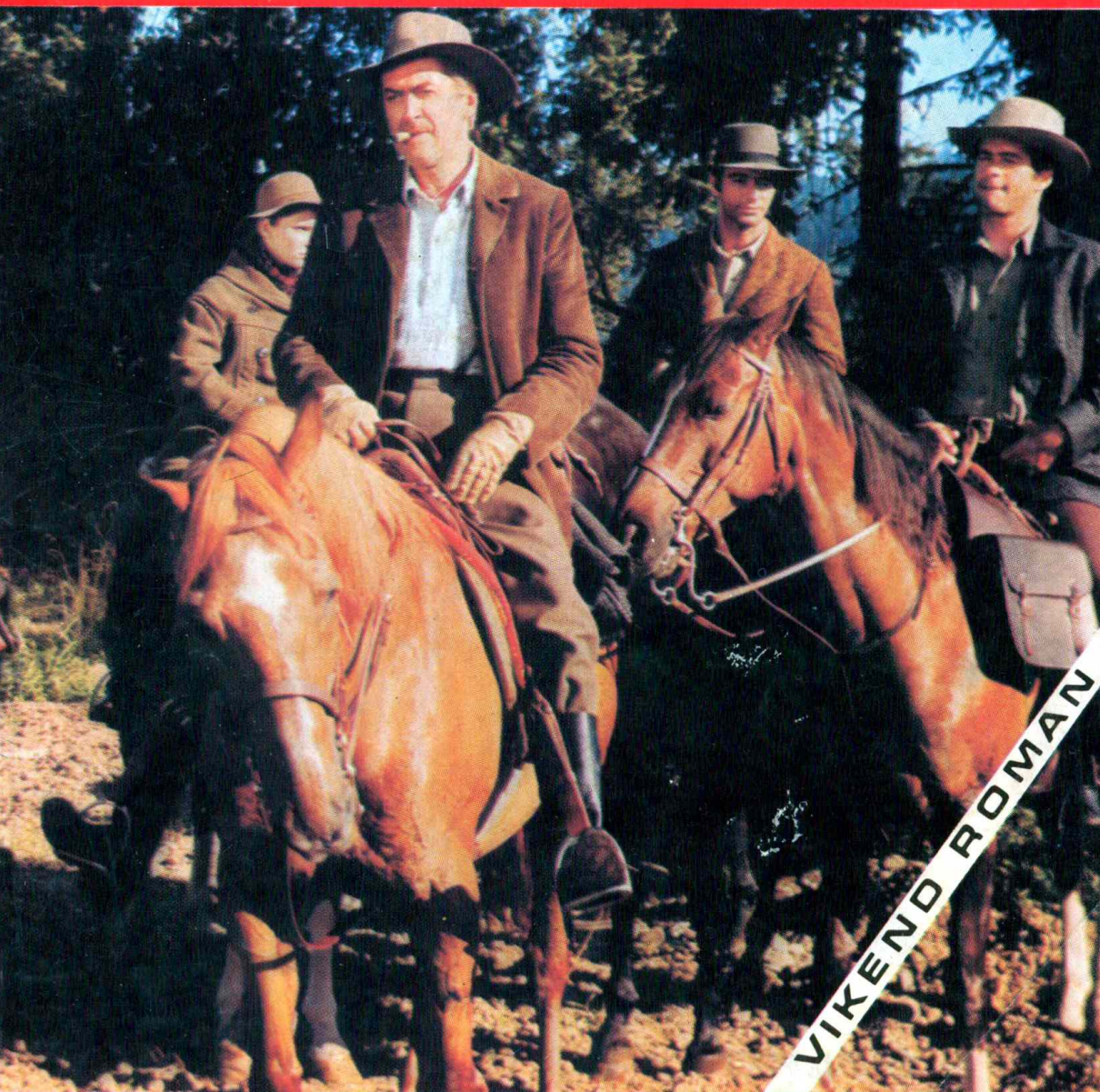

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

BROJ: 63

CENA 2 D.

VIKEND ROMAN

DRAGOCENI TOVAR

ČITAJTE SLEDEĆU SVESKU CRTANIH ROMANA

CRTANI ROMANI

CENA 2 D.

195

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!
64 STRANE - 2 DINARA!**

**DRAGOCENI
TOVAR**

NASLOV ORIGINALA:

William Mark:

RACHE FÜR TOMBSTONE

Copyright 1970. by MARTIN

KELTER VERLAG

DRAGOCENI TOVAR

U Taksonu je atmosfera bila napeta.

Očekivao se veliki transport zlata.

Svi su znali da se u gradu nalaze bivši članovi ozloglašene Klantonove bande.

Svi su znali da su u Taksonu braća Fleper. I revolveraš Kid Dalahaj. I Bili Bukman, koga su tražili u više gradova, zbog pljačke poštanskih kola.

Sigurno nije bilo čoveka koji nije znao da će i Džoni Bent doći sa svojim momcima. To je bilo ono najgore, jer „Veliki Bent“, kako su bandita zvali, do tada nikada nije bio u gradu.

Bent je morao da prevali put od dve stotine pedeset milja da bi iz Jume stigao u daleki Takson. Sto pedeset i tri milje jahao je kroz peščanu pustinju Jume, severno od planine Mohavk, gde je izgleda došlo i do puškaranja.

Niko nije mogao sa sigurnošću da kaže šta je, u stvari, istina.

Onda je nekoliko ljudi donelo

vest da se bandit sa svojim momcima popeo na voz u Džila Bendu.

Džila Bend je bio zapadna stanica na arizonskoj pruzi.

Ako je bandit iz Jume već stvarno stigao na stanicu Džila Bend, onda bi u Takson stigao vozom koji dolazi sledećeg dana u podne.

Ovo strahovanje je izazvalo nervnu groznicu u gradu. Bilo je ljudi koji su imali jake razloge da, po mogućnosti, izbegnu susret sa „Velikim Bentom“.

Šta je tražio taj bandit u pokrajini Pima?

Ranije, dok je Ajk Klanton predvodio veliku bandu, Bent se nikada nije pojavljivao. Međutim, bandit iz Jume je sada iskrsao, pošto je, izgleda, snaga Klantonove bande bila sasvim poljuljana.

Klantonovi su ga, dakle, gledali sa posebnim neraspoloženjem.

Nešto drugačije bilo je sa Fleperovima. Četiri brata su došla iz Vaja Čina i dobro su se čuvala da ne povrede interese Ajka Klantona.

Šta više, prilikom jednog puškaranja u Silver Belu sa četom vojnika, najmlađi od braće Fleper —

Džim, stajao je Klantonovima uz bok, pa su od tada ne samo on, nego i njegova braća, smatrani Klantonovim prijateljima.

Bili Bukman se pre više godina sukobio sa Džoni Bentom na kalifornijskoj granici. Tako se bar tvrdilo. Šta se, u stvari, odigralo niko nije znao. Ali da prestupnik očekuje sa posebnom zabrinutošću dolazak vođe bandita iz Jume, moglo se jasno videti.

U početku je bila tajna da će transport sa zlatom proći kroz grad, a onda se preneo glas o tome — inače Klantoni ne bi bili u gradu! I kada su se Fleperovi, Bukman i Dalahej povezali, građanima Taksona bilo je jasno da će doći do gužve.

Braća Hatavej imala su u gradu rođake. Bilo je čudno što su baš sada hteli da ih posete, jer su običavali da se samo o Božiću pojave ovde sa svojim ocem. Oni su bili iz Taksona, ali su već dosta vremena živeli na jednom ranču, daleko od grada. Porodica Hatavej je uživala vrlo loš glas. Stari je radi krađa morao češće da izdrži teže kazne, a oba njegova sina ugledala su se na oca. Džef i Džeri bili su već u ranoj mladosti ozloglašene skitnice.

Sada, u njihovoj osamnaestoj i devetnaestoj godini, ovi grubi momci su izazivali strah kod žena i devojaka na ulici. Razbežale bi se čim bi ih ugledale.

Dakle, došla je i vrlo porodica Hatavej. Misis Hatavej je ranije živela sa jednim probisvetom. Ali kada se on, posle ubistva nekog vlasnika saluna, našao iza katanca, igračka je u krčmi pored zat-

vora u Kanzas Sitiju upoznala Džul Hataveja, koji je tek bio pušten iz zatvora, posle izdržane kazne od godine i po dana. Njih dvoje su otišli u Arizonu da tamo započnu novi život.

Novi život, koji su vodili, bio je takav da su posle desetak godina morali da napuste grad.

Dakle, svi su bili na okupu.

Klantonovi, „Veliki Bent“, Kid Dalahej, Fleperovi, Hatavejovi i pljačkaš poštanskih kola Bukman.

Velika lovina privukla je ovamo više razbojnika nego u ma koji drugi grad Zapada. Bilo odakle da su stizali, namere su im bile iste.

Svi su hteli sami da „rade“.

Sudiji Fildžeraldu uspelo je da, kao protivtežu tolikoj grupi bandita, okupi u šerifskoj kancelariji veći broj hrabrih ljudi.

Sam šerif nije bio niko drugi do slavni Vajat Erp, nekadašnji maršal iz Dodž Sitija.

Čovek iz Misurija odavno je zaveo red u Dodžu. Pošto nije bio iz Kanzasa, poverio je grad izvanrednom Batu Mastersonu, pa je mogao bez ikakvih briga da napusti ovaj stari Kanzaški grad.

Vajat Erp je, dakle, sada bio šerif u Taksonu.

Sudija Fildžerald i gradonačelnik privoleli su Vajatovog prijatelja Doka Holideja da ostane u gradu dok ne prođe transport sa zlatom.

Dok Holidej je primao platu nešto manju od maršala.

Kockar je hteo da odbije, ali za ljubav prijatelja, prihvatio je ponudu gradskog saveta.

Značku pomoćnika mu nisu mogli dati. Bilo je suviše ljudi koji su taj znak nosili bez mnogo dostojanstva, a postali su bezrazložno njegovu neprijatelji.

U ovoj dvojici policija u Taksonu imala je ljude da bolje nije mogla poželeti.

Čovek iz Misurija uzeo je još trojicu momaka koji su se pročuli kao šerifi u gradovima na jugu. To su bili: Šerman Mek Masters, Džek Džonson i Teksašanin Džek Fermlion.

Tako je sada u šerifovoj kancelariji sedelo petoro ljudi. Sasvim sigurno bi svaki drugi grad mogao da pozavidi Taksonu, da nije bilo pet krčmi na zapadnoj strani Glavne ulice, koje su vrvile od bandita.

Izdavač malog dnevnika „Novosti Taksona“ je obaveštavao:

„Možemo da budemo spokojni i mirno da spavamo. Negde drugde bi svet mogao propasti, ali ovde ne. U našoj šerifskoj kancelariji je veliki Vajat Erp. I Dok Holidej je tu. Vajat je uzeo još tri pomoćnika, koji nikako nisu za potcenjivanje: Mek Mastersa, Džek Džonsona i Teksašanina Fermiliona. Kao što rekoh: možemo biti spokojni ali ne toliko kao da se negde drugde đavo pojavio. Jer đavo je već u Taksonu. Klantonovi su ovde. Kažu da je nedavno bandita Stilvela šerif u obračunu revolverima izbacio iz borbe. Znači, u gradu su ostali članovi Klantonove bande: Sirli Bil i Spens, melez Florentino Kruz, dok se Dil nalazi u zatvoru. I kao da sve to nije dovoljno, pročulo se još i to da su i braća Fleper stigla

da popune broj revolveraša u gradu. Stigla je čak vest da se u Taksonu očekuje ozloglašeni bandit Džon Bent. Po toj vesti on dolazi iz Jume. To nas, na žalost, ne može umiriti, jer se postavlja pitanje šta mogu da urade ova petorica slavnih protiv dvadesetak okorelih bandita. Interesantno je u svemu tome što ovi „džentlmeni“ izgleda da znaju nešto što mi ne znamo, jer to treba da ostane tajna. Priča se da kroz grad treba da prođe transport zlata. Bez sumnje, to je za ovakve tipove vrlo interesantno. Ako do ovog trenutka ovaj transport nije bio od neke naročite važnosti za Takson, sada, zbog prisustva svih ovih bandita, sigurno jeste! Građani, otvorite širom oči! Mislite na to da ova petorica koji nas štite niti imaju krila, niti su neranjivi.“

Ispod ovog napisa, koji je bio odštampan velikim slovima na naslovnoj strani, stajalo je puno piščevo ime: Džon Flanagan.

Džon Flanagan bio je vrlo pošten i sposoban novinar.

Pre mnogo godina došao je u ovu zemlju zajedno sa čuvenim tombstonskim novinarom Džonom Klamom. Flanagan je mogao da ostane i u nekom velikom gradu na istoku, jer je zaista bio veoma talentovan. Ipak je krenuo sa Klamom u Arizonu, jer je znao da u Njujorku, Bostonu, Čikagu, San Francisku i Sent Luisu ima dosta novinara, a da ih na dalekom Zapadu nema dovoljno.

Znao je i to da su novinari baš tamo najpotrebniji. I to ljudi koji imaju smelosti da otvoreno istupe

i dovoljno čvrstu kičmu koja se neće povijati onako kako vetar duva.

Džon Flanagan imao je baš takvu kičmu.

Četrdesetdevetogodišnji novinar je to dokazao ovim člankom.

Sa zebnjom u srcu čitali su stanovnici Taksona poziv koji je trebalo da ih pokrene i mobiliše.

Ali ovaj članak nisu pročitali samo stanovnici ovog grada već i ljudi koje je novinar u njemu pomenio.

Ne oni koji su nosili šerifsku zvezdu.

Oni drugi, koji su čučali po mračnim uglovima ozloglašanih saluna i osećali se pogođenima.

Na primer, Fleperovi.

Njih niko nije poznao, pa čak ni krčmar. Naravno, on je slušao o njima, ali ih do tada nikada nije video.

Ni on, niti iko drugi.

Pa ipak, sva petorica su se nalazila u njegovom baru.

Vrin, Hank, Jan, Vont i najmlađi Džim.

Njihov deda došao je u Sjedinjene Američke Države iz Roterdama u Holandiji još pre pedeset godina. Četvorica braće nosila su holandska imena.

Najstariji od braće, Vont, bio je naslonjen na ivicu bara i završavao je čitanje Flanaganovog članka iz novina, koje mu je dodao najmlađi brat Džim.

Gostioničar se nije na njih osvrtao.

Tek kada je golobradi mladić, nemarno naslonjen na šank, neočekivano odgurnuo sa šanka polupraznu čašu i uzviknuo:

— Ko je taj Flanagan, hej?

Gostioničar ga pogleda zapanjeno. Naravno i on je pročitao novine koje su sada ležale na šanku pred njima.

— Ja vas ne razumem, mister...

Vont Fleper se uspravi. Bio je to čvrst i snažan momak, koji je nosio dva velika revolvera zadenuta u opasač.

— Ti izgleda rđavo čuješ, krčmaru? Pitao sam ko je taj Flanagan?

Iako je prasak razbijene čaše uplašio prisutne, ipak se plećati Džeremias Krombi okrete postrance i pogleda začuđeno bandita, ništa ne sluteći.

— Hej, mister, šta to bi? A, vidim, pročitali ste novine — reče i nasmeja se. — To liči na Džona. Kada nešto radi, radi temeljito. On je nekolicini ljudi ovim člankom dobro natrljao nos. Ali ipak ne verujem da će se svi ljudi, koje je ovde pomenio, zadržati u Taksonu. Do sada bismo bar jednoga od njih sreli. Sirli Bila znamo iz novina i Spensa takođe. Onda Delaheja i Čarlija. Bukmana...

Bandit ispruži ruku preko šanka i zgrabi Krombija za maramu, koja mu je bila vezana oko vrata.

— Gde ste pročitali o Bukmanu, mister?

Krombi ustuknu i pogleda bandita.

— Šta ste hteli reći?

Široki, samodopadljivi osmeh prelete preko lica Vont Flepera.

— Ne, burazeru, ne brini nisam ja Bili Bukman. Sigurno nisam. Mene neće tražiti radi pljačke

poštanskih kola. Ja nosim časno ime.

Krombi, koji je već pomislio da može da odahne, iznenada oseti s leđa jak udarac u rebra.

— Moje ime je Fleper!

On okrete glavu i pogleda u lice mladića, koji je malo pre dodao novine onom starijem.

— Fle-per! — promuca Krombi.

— Da. Džim Fleper. Ako nemaš ništa protiv!

Sada su počeli da padaju udarci sa svih strana.

— Ja sam Jan Fleper.

— Ja sam Hank.

— A ja Vrin.

Ostali gosti poskakaše sa svojih stolica.

Salun se još nikada nije tako brzo ispraznio.

Braća Fleper popila su još po jedno piće, a onda napustiše Milba bar.

— To prljavo piškaralo ćemo potplatiti — gundao je Vont Fleper. — Mislim da mu treba jednom zauvek izbiti želju za ovakvim piškaranjem.

— Da li ćemo ga svi potražiti? — upita Džim.

Za trenutak vladala je tišina. Onda se začu Janov glas:

— Ja se, u svakom slučaju neću odreći te zabave.

— Žalim, Jan, ali nas petorica ćemo skrenuti na sebe pažnju.

Džim, najmlađi brat prekide ga, uzviknuvši:

— Ja ću poći tamo!

— Ti...?

— Da, ja.

— Ali to je suviše opasno. Čovek, koji toliko otvara njušku kao

taj Flanagan, predstavlja za svakog pojedinog čoveka opasnost.

Najmlađi Fleper nasmeja se gromko:

— Ti me zasmekavaš, brate. Možda misliš da sam ja crna ovca porodice i da ne mogu bez vas da rešim tu stvar. Seti se da sam bio sâm i kada su Ajk Klantona...

Braća se okretoše, jer su često morali da slušaju tu priču. Znali su da je besciljno odvrćati mladića od njegove namere.

Tako je dvadesetogodišnji bandit Džim Fleper postavio prvi fitilj na puno bure sa barutom.

Bilo je nekoliko minuta pre jedanaest kada je bandit stupio u redakciju lista „Novosti Taksona”.

Levo je radio jedan slovoslagač. Iza njega je jedna žena sređivala odštampane listove, a na desnoj strani prosedi čovek podmazivao mašinu. Iza njih, ispred dvorišnih prozora, radio je sa štamparskom mašinom, koja je stvarala veliku buku, plavokosi momak.

U sredini, za malim stolom, se deo je čovek sa naočarima, odeven u belu košulju, sive pantalone i prsluk iste boje. Na čelu, iznad sede guste kose, nosio je zeleni štit. Bio je nagnut nad svojim poslom i nije je primetio da je neko ušao.

Fleper se instinktivno uputi prema njemu. Jedan trenutak stajao je pored njega, a onda odbacio mašionicu sa stola.

Novinar ga pogleda, skide štit i polako se podiže.

Gledao je bandita u lice izobličeno od besa.

— Šta vam znači ta šala, mister?

— Šala? — ponovi besno Džim

Fleper. — Ako ovo smatrate šalom, onda ste vi vrlo ograničen čovek.

— Zar ne bi bilo bolje reći: prijatelj dece? — uzvрати novinar nemarno.

Džim Fleper podiže ruku.

Ali Džon Flanagan je već mnogo godina živeo u ovoj surovoj zemlji. Nije mu bilo prvi put da se nađe u takvoj situaciji. Instinktivno je podigao levo rame visoko i tako odbio banditovu ruku.

Džim Fleper pokuša odmah da ga zakači drugom rukom.

Ali novinar je i ovaj udarac uspeo da odbije visoko podignutim laktom.

Bandit pozelene od besa i pokuša seriju udaraca, težeći da pogodi novinara u glavu.

Pedesetogodišnji Flanagan je preduhitrio napadača teškim udarcem u bradu.

Džim Fleper se okrete oko sebe nekoliko puta i odlete do vrata. Tu se zaustavi napola grogi. Jedva se održavao na nogama. Staklastih očiju zurio je u svog protivnika.

Onda je tiho zazviždao.

— Hej, čoveče! Ko si ti? Ja sam hteo da govorim sa Džonom Flanaganom.

— To si već učinio — odgovori novinar rasejano. On ponovo namesti svoj štit na čelo, uzé ugašenu cigaru iz pepeljare i ponovo je pripali. — Šta imaš još da kažeš?

— Flanagan? — ote se sa usana bandita. — Vi ste Džon Flanagan? Čoveče, ja sam verovao da ste vi neko piskaralo.

— I to sam — upade mu u reč urednik lista. — A sada više nemam vremena za tebe.

Lice prestupnika se smrknu, a glas mu iznenada postade hrapav.

— Žao mi je, mister Flanagan ali vi mi morate pokloniti još nekoliko trenutaka vremena.

— Žalim!

Novinar sede za svoj sto i nastavi posao.

— Flanagan!

Kada bandit ne dobi odgovor, on ponovi gromkim glasom:

— Flanagan!

Novinar skide naočare i zagleda se u bandita.

— Šta još hoćeš?

— Ustanite, Flanagan, i uzmite svoj revolver!

— Ti mora da si poludeo, momče! Briši!

Flanagan se okrete postrance i uze ponovo pero u ruke.

Da li je bandit poverovao da je urednik hteo da uzme revolver ili ne, tek njegova desnica polete ka koltu.

Povukao je obarač.

Pucanj potmulo odjeknu prostorijom. Žena vrisnu.

Flanagana pogodi metak.

U desnoj ruci je držao pero i ništa drugo.

Gledao je u bandita raširenim očima, punim optužbe, prilazeći mu nesigurnim korakom.

Džim Fleper ga je ukočeno gledao. U ruci je još uvek držao kolt koji se dimio.

— Stanite — promuca on.

Ali novinar mu je prilazio sve bliže.

— Stanite!

Novinar se približi banditu na tri koraka. Iznenada mu desna noga klecnu. Sasvim lagano sručio se na zemlju.

Niko se ne pomaže.

U sobi je vladala grobna tišina.

Mašina u dnu prostorije takođe je umukla.

Fleper jedva odvoji oči od čoveka na zemlji i pogleda redom ljude oko sebe.

— On je potegao oružje. Vi ste sami...

Bandit ne završi, naglo se okrete, gurnu revolver u futrolu i izlete na polje.

Brzim koracima i pognute glave grabio je sredinom ulice.

Iznenada zastade.

Pred sobom, u žuto-smeđoj prašini, video je par čizama. Velikih sjajnih, na teksaški način prošivenih, sa zvezdastim mamuzama.

Par čizama, na raskoračenim nogama.

Sasvim lagano pođe mu pogled na gore, preko mišićavih nogu u uzanim crnim „Levis” pantalonama, gore do prsluka i zaustavi se na zvezdi, koja je visila na levoj strani grudi.

— Digni ruke u vis, Fleper!

Ovo nije bilo izgovoreno oštro, čak ni glasno.

Pa ipak, bila je to naredba u kojoj se osećao oštar i energičan prizvuk, kome nije bilo pogovora.

Džimov pogled je klizio dalje preko snažnih grudi sve do lica.

Bilo je to energično lice lepih crta, opaljeno suncem, na kome su se najviše isticale kao čelik plave oči, osenčene dugim trepavicama.

Ispod crnog šešira sa širokim obodom virila je blistava crna kosa.

Čovek je bio vrlo visok, širokih ramena, telo mu je odavalo izvanrednu snagu, a u očima se ogledala gvozdena volja.

— Šta vi hoćete? — promuća konačno bandit.

— Rekao sam da dignesh ruke u vis — začu se oštar odgovor.

— Znam, vi ste jedan od hrabrih ljudi, koje je Vajət Erp okupio oko sebe. Ali mene neće zaplašiti takve cepanice. Skloni mi se s puta, pomoćniče, jer ću te ja počistiti.

Stranac mirno prekrsti ruke preko grudi. Iz njega je izbijala mirnoća, koju ništa nije moglo da pomuti.

Mirnoća i sigurnost koja je trebala da bude opomena. Ali Džimi Fleper nije bio dovoljno iskusan. Uspravio se i zaključio da nekoliko santimetara, za koliko je čuvar zakona viši od njega, ne znače ništa.

— Beži mi s puta, čoveče!

Dok je to govorio, polete sa glavom napred, ali na njegovu nesreću, čovek sa zvezdom se izmakao i on kao metak prolete pored svog protivnika.

Istog trenutka podiže se na noge i pogleda preneraženo čoveka, koji je još uvek stajao sa prekrštenim rukama na grudima.

— Pseto! — zareža i isturivši donju vilicu jurnu na svog neprijatelja.

Ali je i ovo besno nasrtanje okončao — promašivši cilj.

Kao munja visoko polete levica čoveka sa zvezdom i zaustavi se na vilici prestupnika.

Džim Fleper se spotače i opruži svom dužinom po zemlji.

Stranac je tako plasirao udarac, da se pogođeni nije dosta dugo mogao da povрати.

Tek što je Fleper došao sebi, skoči odmah i ponovo se baci svom žestinom na čoveka sa zvezdom.

Ovaj ga obmanu podizanjem desnice, i istovremeno munjevito raspali levicom. Bandita kao da je konj udario kopitom.

Ovog puta je Džim Fleper bio gotov. Ležao je na zemlji ispruženih ruku i nogu i nije se više micao.

Čovek sa zvezdom prođe nemarno pored njega i uputi se u redakciju. Odgurnuo je vrata i zastao na njima.

U međuvremenu su žena i sedokosi štampar podigli Flanaganu i položili ga na jedan, na brzinu raščišćen sto.

— Kako mu je? — upita čovek na vratima.

— Ne znam — odgovori sedokosi. — Živ je. Metak se zadržao u desnoj strani grudi.

Šerif klimnu glavom i okrete se.

Imao je sreće, jer je na taj način izbegao metak, koji mu je nesumnjivo namenjen.

Preko, ispred Milbasovog bara, stajala su četiri brata Džim Flepera sa revolverima u ruci.

Vont je pucao.

Ali pre nego što je još neko od bandita mogao da opali, odjeknuše četiri ispaljena metka prema njima.

Pucao je šerif i čovek koji je sada stajao na otvorenom ulazu šerifove kancelarije.

Četiri Flepera stajala su ukočenih lica. Njihovi revolveri ležali su iza njih na zemlji.

Vont, najstariji, prvi se pribrao. Jedva je promucio:

— Prokletstvo...

Jon, koji je stajao uz njega, prosikta:

— Ko je to?

— Dugajlija tamo preko sa zvezdom je Vajat Erp a onaj drugi mora da je Dok Holidej — procedi Vont.

To je bilo dovoljno.

Jon Fleper nije više želeo da zna.

A ni njegovu braću više od toga nije interesovalo.

Vajat Erp je dolazio iz redakcije sredinom ulice, nagnuo se nad Džima, koji je još uvek ležao kao da je mrtav, zgrabio ga za kragnu i povukao ga ka svojoj kancelariji.

Dok Holidej je zadržao revolver u ruci, spreman da puca ako zatreba.

Mek Masters i Fermilion pojavili se na tremu.

— Trenutak, maršale, rado ćemo vas odmeniti — doviknu Mek Masters.

Oni izađoše na ulicu, uzeše bandita i odvukoše ga u zatvor. Fleperi su bez reči gledali maršala, koji je stajao tu gde su njegovi pomoćnici preuzeli Džima Flepera.

Vont i njegova tri brata su sada imali priliku da dobro osmotre čoveka, koji je novom taksonskom šerifu tako munjevito pritekao u pomoć: Doka Holideja.

On je bio visok, vitak i prav kao strela. Nosio je tamnosivo odelo i šešir iste boje. U tonu s odelom je bila i snežno bela košulja i kao vino crvena mašna od somota. Njego-

ve čizme kao da su bile sasvim nove. Energična i tvrda brada, lepo izvajana usta i nos na bledom licu.

Pogled kockara iz Džordžije bilo je teško izdržati. Oči su mu bile upravo zastrašujuće ledeno plave. Zračile su nekom čudesnom snagom. Ko je samo jednom video te oči, više ih nikada nije zaboravio. U tom pogledu je bilo nečeg posebnog, stranog i hladnog.

Mnogi ljudi su gledali u te oči, ali ni jedan od njih nije se mogao odupreti tom čudesnom pogledu.

Šta je zračilo iz tih očiju?

Šta je moglo da bude u pogledu nekadašnjeg bostonskog zubnog lekara, Džona Henrija Holideja?

To nikada, u stvari, nije bilo utvrđeno. Pouzdano je bilo samo to da prijatelj čuvenog maršala Dodža ne začuđuje samo svojom nenadmašnom brzinom u rukovanju revolverom i neospornim kvalitetima igrača pokera, već i da je za vreme borbe iz njegovih očiju izbijala ledena hladnoća, kojom je gotovo paralisao svoje protivnike.

Vont Fleperov pogled kliznu sa kockara na maršala.

— Šta je sa Džimom? — procedi besno.

— Ako govoriš o momku koji je u redakciji pucao na urednika Flanagan, onda ćeš sačekati presudu sudije.

— Vi ga niste...

— Ne, Fleper, nisam ubio tvog vrlog brata. Zašto bih ga ubio? Pa ja nisam bandit.

Braća Fleper se okretoše u nameri da uđu u krčmu.

— Još trenutak samo — začuše oni oštar glas.

Banditi se okretoše i pogledaše maršala smrknutog lica.

— Ti si pucao na mene, Fleper. I tvoja braća su imala revolvare u rukama.

Vont pokaza levim palcem na koltove, koji su još uvek ležali na zemlji.

— Tu leže naši revolveri, maršale.

Podrugljivi osmeh prelete preko lica čoveka iz Misurija.

— Ti me zasmejavaš! Prvo pucaš na šerifa, onda ti je kolt izbačen iz ruke i konačno veruješ da je sve u redu zato što više nemaš oružje kod sebe. — Sada maršal naglo promeni ton i naredi odsečno i oštro: — Ovamo! Sva četvorica!

Vont, Jan, Vrin i Hank razrogačiše oči.

— Šta treba da činimo — prasnu Vont.

— Ne pravite se gluvii! Rekao sam da dođete ovamo!

— Zašto? Valjda nemate nameru da i nas zatvorite?

— Baš mi je to namera.

— A koga li smo to ubili ili bar ranili? — upita Vont drsko.

— To što niste nikoga ubili, to nije vaša zasluga. Sada napred, inače će biti gužve.

Dok Holidej zastade, da bi svoje poniklovane koltove, sa drškama ukrašenim slonovačom, izvukao iz futrole i otkočio ih.

Taj pokret je bio nedvosmislen i jasno je govorio sam za sebe.

Braća Fleper marširala su pognutih glava preko ulice, prošla su pored maršala i uputila se prema kancelariji šerifa.

Gore, na ulazu u kancelariju, prošla su pored kockara. Tu ih preuzeše Fermlion i Mek Masters. Zatvorska vrata se zatvoriše za njima.

Kada je Vajat ušao u kancelariju, odjeknuše kroz hodnik, koji vodi u zatvor, glasovi braće Fleper:

— Valjda ne uobražavate da ćete nas moći ovde zadržati, Erp?

Vajat odgurnu vrata koja vode u zatvor i pogleda preko rešetaka.

— Tu nema šta da se uobražava, Fleperi. Vi ćete izaći pred sud radi pokušaja ubistva.

Posle tih reči Vajat se okrete i udalji.

„A Džim?“ počeo da lupa u glavama četvorice braće. „Šta je sa Džimom? Zašto će on biti izveden pred sud?“

Radi ubistva...?

To je bilo pitanje koje ih je posebno mučilo.

Da li je urednik bio mrtav?

Da li je momak pucao zaslepljen besom ili zbog prestiža kod braće?

Ležao je još uvek mirno na svom ležaju. Doduše, došao je k sebi, ali je bio tako utučen da nije mogao da se odluči da razgovara sa braćom. Zato je rešio da se pretvara kao da je još u nesvestici.

Holidej je propustio i poslednjeg bandita, a onda ponovo napunio revolvere. Idući prema Flanaganovoj kancelariji, gurnuo je oružje natrag u futrole.

Misis Bliviers, koja je uredniku raskopčala košulju na grudima, podiže pogled.

— Dok! — počeo ona, prilazeći Holideju raširenih ruku. — On je

mrtav. On ne pokazuje više znake života.

Bivši lekar je u sledećih nekoliko sekundi utvrdio suprotno: Džon Flanagan je još bio živ. Teško je povređen, ali ne i smrtno.

— Moramo ga odmah preneti kod doktora Brauna.

Ljudi ponesoše urednika do starog lekara, koji je kao hirurg uživao ugled u celoj pokrajini.

On je već stajao na otvorenim vratima i gledao grupu koja je dolazila.

— Da li je mrtav?

— Dok Holidej kaže: — Ne!

— Onda sigurno nije mrtav.

Doktor Braun je odmah izvadio ranjeniku metak, a onda ga smestio u krevet, u jednu od soba koja gleda na dvorište, gde je ranjenik imao potpun mir.

Kada je Holidej napustio redakciju lista, prešao je ulicu i uputio se ka Milbasovom baru. Odgurnuo je vrata i brzo prešao pogledom preko prostorije, u kojoj je bilo dosta ljudi.

Onda je pošao do šanka. Žamor se utišao.

Ljudi su pratili široko otvorenih očiju visoku priliku Džordžijanca.

Holidej se po svom običaju osloni na šank levom rukom.

— Brendi, molim.

Čekajući da mu gostioničar donese piće, kockar se okrete, osloni oba lakta na metalnu ivicu šanka i počeo da posmatra goste.

Jednog po jednog.

Većina njih spustila je glave pod njegovim pogledom.

Najednom, iza jednog stola u pozadini, skoči momak atletski razvijen i zaurla:

— Šta hoćete vi ovde, Holidej?

Kockar ga odmeri prodornim pogledom i ne progovori ni reč.

To ćutanje je bilo upečatljivije od bilo kakvog oštrijeg odgovora.

Krupan momak pogleda svoje drugove, obrisa dlanove o pantalone, skide šešir sa glave i tresnu ga besno o pod.

— Zašto niko od vas ništa ne kaže? Uvek ste govorili da ne dozvolimo da nam on, ovaj ovde, stavlja prigovore.

Niko se ne pomeri.

U krčmi je bilo zagušljivo.

Gorostasni Holman Klages trljao je pesnice.

— Bringers, šta je sa tobom, hej? Ti si rekao da bi...

Jedan čovek srednjeg rasta iznenada preblede, podiže se i izađe.

Gostioničar se obrati Holideju:

— To je bio...

— Bringers — prekide ga Holidej.

— Otkuda znate?

— Zar je to bilo tako teško pogoditi?

Kockar nije ispuštao Klagesa iz vida.

Činjenica da je Bringers tako nedvosmisleno kapitulirao, da mu je neprijatni Holidej saterao strah u kosti, pa je bez ijedne reči i opiranja pobegao, obeshrabrila je ostale.

Sada se podigoše dvojica, koji su sedeli za jednim stolom kraj prozora

I oni napustiše Milbas bar.

Odlučili su da izbegnu sukob sa opasnim Dokom Holidejom.

Klages šutnu nogom šešir i on odleti u ugao. Onda ga podiže i natuče na glavu.

— Dobro, ako su se ljudi kao Bringers, Merfeld, Dženkins pa i Taker poneli kao kukavice i brbljivci, onda ni ja nemam ovde više šta da tražim.

Ostali su zurili u svoje ruke. Niko nije progovorio ni reč.

Holidej se okrete, polako ispi svoj brendi, plati ga i izađe.

To su, dakle, bili prijatelji Flepera ili u najmanju ruku ljudi, koji su se udružili, jer su bili protiv novih čuvara zakona. Protiv maršala i njegovih pomoćnika!

Nisu to bili samo Klages, Bringers, Dženkins, Merfeld i Taker, već, najverovatnije, svi koji su posle Flepera došli u Milbas bar.

To je značilo da se nije moralo računati samo sa poznatim prestupnicima, već, verovatno, i sa mnogo više osoba, sa ljudima iz grada čije su simpatije za bandite imale neke dublje razloge.

Pola sata kasnije Holidej je saznao te razloge.

Sledio je neupadljivo jednog od tih ljudi.

Bio je to krupan čovek od tridesetak godina, obučen u obično ali čisto odelo, koji je ostavljao dobar utisak.

Čovek je, napustivši Glavnu ulicu, prvo skrenuo u jednu malu sporednu, a onda u jednu paralelnu i iz nje ponovo u Glavnu ulicu.

U trenutku kada je hteo da otvori kapiju jedne kuće, opazi kockara.

Toliko se preplašio, da je odjednom prebledio i stegao usne.

Holidej je bio sedam jardi udaljen od njega.

Čovek je grcao. Najzad uspe da progovori:

— Šta tražite od mene?

Holidej izvuče iz svoje srebrne tabakere rusku cigaretu i na način koji niko nije uspeo da podražava, povuče palidrvce preko nokta palca i prinese bez žurbe plamen cigareti.

Čovek na kapiji ponovi još jednom pitanje, ali ovog puta njegov glas zazvuča još nesigurnije i tiše.

— Ko ste vi? — upita ga Dok.

Sada se čovek okrete potpuno prema Holideju.

— Ja ne znam šta vi hoćete od mene, Dok, ali...

— Bringers, Merfeld, Dženkins, a i Taker su kukavice!

Dok Holidej je ovo izgovorio prezrivo, na isti način kao što je to rekao dugački Klages tamo u krčmi.

Taker je bio čovek koji je poslednji ustao i napustio krčmu. Prema tome, mora da je on sada stajao na kapiji. Klages je njegovo ime izgovorio na kraju, pa je Holidej zaključio da to mora da bude on.

— Šta mislite o tome mister Taker?

Kada je čuo svoje ime, čovek se trže.

— Vi me poznajete? — izusti preplašeno.

— Poznajem? — prekide ga kockar prezrivo. — Ko želi da vas pozna, Taker?

— Šta hoćete?

Holidej polako priđe, pope se na trem i stade pred čoveka.

Pošto je povukao dim i oduvao ga, začu Taker njegov glas:

— Ovde u gradu ima ljudi kojima je stalo da ih svi ovi banditi, lopuze i ubice, koji su se skupili u Taksonu, ubrajaju u svoju bratiju.

— Kako to mislite? — Hoćete li, možda, time da kažete da ja...

— Hoću da kažem da i vi, očigledno, imate krupne razloge da vas maršal smatra za partnera Flera i ostalih bandita.

— Ja...? Ne! Ja nemam s time ništa... Ja ne želim da imam mašta sa banditima.

Tog trenutka prozvižda preko trema metak, koji samo za dlaku promaši Takeru.

Dok je Taker stajao kao prikovan, kockar odskoči i u istom trenu kolt u njegovoj desnici počeo da bljuje vatru.

Prodoran krik bio je odgovor.

U dva tri skoka kockar je stigao do ugla.

Na ivici trema klečao je jedan čovek.

Holidejev metak pogodio ga je u nogu.

Ipak, jaukao je kao smrtno ranjeni prerijski zec.

Kockar ga zgrabi i odvuče na trem.

— Smiri se, čoveče, inače ćeš odmah imati pravi razlog za urlikanje.

Taker je prišao i gledao ranjenika ne verujući svojim očima.

— Mek Kin, ti...!

— Da, ja — stenjao je ranjenik.

— Čoveče, za dlaku da me pogodiš! — predoči mu Taker.

— To je i nameravao — prekide ga Holidej.

— Šta...? — Taker promeni boju. — To ne može biti istina.

— Ipak, prijatelju. Vaš drug je, ni manje ni više, nego imao nameru da vas dokrajči.

— Ali zašto — za ime boga?

Džordžijanac odmahnu rukom.

— Boga ostavite na miru. Ovaj momak, koga ste oslovili sa Mek Kin, čuo je naš razgovor. Očigledno ste mu dali povoda da potegne revolver na vas.

— Ali... — Taker preblede još više. Nagnuo se nad ranjenika koji je sa obe ruke držao ranjenu nogu.

— Mek Kin, pitam te još jednom zašto si pucao na mene? — upita ga ostrim glasom.

Džoel Mek Kin, ga pogleda. U očima mu se ogledala duboka mržnja.

— Zato što si izdajica!

Taker ustuknu.

— Izdajica? Koga sam izdao?

— Holmana Klagesa, mene, sve.

— Ti si lud!

Sada se ranjenik uspravi i ljutito se brcnu:

— Ne, mister Lionel Taker, ja nisam lud. Možda Dok Holidej ne zna da si ti najbogatiji čovek u gradu. Možda on ne zna ni to da si nas ti okupio u Milbas baru. Ti, Dženkins i Bringers. Najverovatnije ne zna ni to šta se sinoć dogodilo kod Lodžina.

— Umukni!

— Neću da umuknem, ti, bedna izdajico. Ja želim svim srcem što te je moj metak promašio. Šteta. Za trenutak sam pozeleo da imam ne-

pogrešivu ruku ovog čoveka. On bi te sigurno pogodio i kada bi mu stajao iza leđa. Da, Taker, ja bih te ubio.

— Onda bi završio na vešalima — prosikta Taker. — I ovako ćeš izaći pred sud. Optužicu te zbog pokušaja ubistva. Videćemo da li Vajat Erp i Dok Holidej imaju praznu čeliju za ubicu...

— On nije ubica, mister Taker — prekide ga naglo kockar, koji je rešio da iskoristi ovu situaciju i da dozna šta se dogodilo.

— Aha, jesi li čuo, Taker — uzviknu Mek Kin. — Ti, prokleti koljaču! Ti, derikožo! Zar se nismo godinama mučili samo da punimo tvoje džepove? A sada, kada jednom imam priliku da dođem do novca, ti hoćeš da mi podmetneš nogu.

— Ovaj čovek je poludeo. Ne slušajte njegovo brbljanje, mister Holidej — obrati se Taker kockaru. — On je prljavi mali pomoćni radnik...

— ... koji je ipak godinama bio dovoljno dobar da radi za vas — raspaljivao je vatru Holidej.

Mek Kin proguta mamac:

— Tačno je tako, Dok! Ovaj gulikoža ovde ima pilanu dole iza stаницe. Drvo je u Arizoni retko, što znači da se obogatio. Nas je plaćao bedno. A sada, kad zlato...

Radnik je suviše kasno opazio pogled Taker, koji ga je opominjao. I da ga je opazio na vreme govorio bi, jer ga ništa sada ne bi moglo zaustaviti.

— Da, sada kad treba naše zlato ovuda da prođe, on nas prvo huš-

ka, a posle svega izigrava nekog koji pojma ni o čemu nema.

— Zar sam vas ja nahuškao, prokleti šljamu?

— Da, ti i bogati Bringers, koji je, varajući sa stokom, zaradio više novca nego iko u celoj pokrajini. A i vaš prijatelj Dženkins u istom je kolu.

— Kako je to vaš novac? — upita naglo kockar.

— Ovaj je sasvim poludeo — zajuca Taker.

Ali Mek Kin nastavi glasno:

— Naš je novac, znamo mi to. Doznali smo. To je novac kojim smo preplatili ovu sasušenu zemlju, to su porezi, carine, jednom reči sav novac koji je isceden iz nas. A sada hoće guverner da se obogati njime. Na njegovu nesreću doznalo se kojim putem će ići...

— Idiot — dobaci Taker radniku.

Ali njega više nije mogao učutkati.

— Sada ja govorim, Taker. Ti si dosta dugo govorio. Sinoć, kada su ovde bili Klantonovi ljudi, ti si bez kolebanja povlađivao kao neka baba. Dakle, sa svim si bio saglasan. Jedan Klantonov čovek rekao je da je to naš novac, a ti nisi osporavao.

Trgovac drvima okrete se naglo Džordžijancu:

— Rekao sam vam već: čovek je duševno poremećen.

— Mora da je to došlo sasvim iznenada — odgovori kockar hladno.

— Da, tako izgleda. U svakom slučaju, on govori čiste besmislice.

— Oспорavate li da ste sinoć prisustvovali sastanku? — saterivao ga je Holidej uza zid.

— Usudiš li se da slažeš, Taker — zaurla Mek Kin — onda ću te jednog dana ubiti, to ti se zaklinjem.

— Gledaj svoja posla! — naredi Taker radniku. — Nije tebe pitao. Šljam, kao što si ti i tebi slični, treba potamaniti. Nesreća je što te Dok Holidej nije smrtno pogodio.

— Ja sam ga ranio tamo gde sam hteo — prekide ga hladno kockar.

— To je pacovska vrsta — grmeo je trgovac, koji je iznenada počeo da govori sasvim drugačijim tonom. — Zapravo, mi smo čuli za planiran skup

— Ko, mi?

— Dženkins, Bringers i ja.

— I Merfeld — dodade radnik, čije se lice krivilo od bola.

— I dalje!

— Odlučili smo da odemo tamo da umirimo gomilu. Uglavnom se radi o ljudima, koji su zaposleni kod mene, na železnici i kod Bringersa...

— Znači, ljudi, koje vi plaćate! — prosikta Mek Kin.

— Sada mir — progundā Holidej, da bi najzad doznao sve od trgovca drvima.

— Dobro — nastavi ovaj glasno. — Morali smo da odemo da bismo umirili te primitivne ljude, koji bi inače mogli bog zna šta učiniti...

— Bog zna šta učiniti! A šta bi to mogli učiniti? — upita Dok.

— Celo veče do kasno u noć smo slušali sve jedno te isto: pre sve-

ga moramo se čuvati Vajata Erpa. On je neprijatelj svih nas. On radi za vladu... — ubaci Mek Kin.

— Rekao sam za zakon — uzviknu ljutito Taker.

— O zakonu nije bilo govora — pobuni se radnik. — Vi ste samo huškali kao da pripadate Klantonovoj družini. Vi i Bringers bili ste čak najglasniji.

— Laž! Prijava laž!

— Šta je rekao Sirli Bil? — postavi kockar direktno pitanje.

— To ne znamo — odgovori radnik. — Ali jednooki nam reče da je Sirli Bil uz nas.

Tako su, dakle, stajale stvari.

Bila je to prava pobuna koju su potpirivali Klantonovi. Pit Spens, jer samo on je mogao da bude jednooki, je verovatno isplanirao i sazvao taj skup na kome je ljudima govorio o njihovom zlatu.

U pravom trenutku i veoma lukavo smišljeno!

Sirli Bilu i njegovim ljudima moralo je biti poznato, kao i svima ostalima u gradu, da se o transportu zlata govori javno. Stanovnici su, dakle, bili obavešteni o svemu. A to nije dobro, jer oni će biti budni u vreme kada poštanska kola sa više sanduka napunjenih zlatom budu prolazila kroz grad.

Konačno, tako nešto se ne dešava svakog dana, a ništa nije imalo tako privlačnu snagu na dalekom zapadu kao ovaj žuti metal.

Zlato je u glavama ljudi izazivalo svakojake misli.

Misli, koje su pod ovim okolnostima uznemiravale bandite, nisu im išle u prilog.

Zato su Klantonovi i došli na misao da ovo izvedu kao da je to stvar građana.

— To je vaš novac, ljudi...!

Do koje mere je Sirli Bil obmanjivao građane, kockar trenutno nije mogao da utvrdi.

Odbacio je u velikom luku cigaretu na ulicu i zavrteo glavom:

— Sada stvarno verujem da je Mek Kin poludeo — reče tiho.

Taker ga spontano zgrabi za ruku.

Holidej se oslobodi ruke trgovca, kao da je hteo da se otrese nekog insekta.

— On je lud, Taker, ali i vi takođe.

— Ja...? — upita trgovac zapanjeno.

— Da, obojica. A i ostali. Svi mozgovi što su se tu sakupili su poremećeni. Idite kući, Taker, a Mek Kin mora što brže da potraži lekara.

Sada se pokazalo da je Taker stvarno vrlo zao čovek. On nije mogao da otrpi da ga njegov radnik dovede u nepriliku, pa čak i da puca na njega.

— Ja idem sada Vajatu Erpu!

Holidej, koji se već okrenuo, zastade. On je mrzeo ljude koji se okome na drugoga, a u suštini nisu nimalo bolji.

— Zašto idete njemu? — upita Holidej oštro.

— Da podignem tužbu protiv ovog ubice. On je na mene...

Dok Holidej ga oštro odmeri.

— Možda će Mek Kinu pasti na pamet da izjavi da ste vi prvi pucaali na njega.

— Pih, kako bi on to mogao da dokaže — odgovori trgovac sa privukom trijumfa u glasu.

Holidej slegne ramenima.

— Hm, to mu ne bi bilo naročito teško, s obzirom na okolnosti. Konačno, on ima metak u nozi, a ne vi!

Posle ovih reči Dok Holidej se okrete i ode.

Obojica su vrlo zbunjeno gledali za njim.

Mek Kin se prvi pribra.

— Grom i pakao! On je u pravu! Dobro, idi maršalu, Taker, Optuži me! Ti znaš šta će se onda desiti: reći ću da si ti prvi na mene pucao...!

Ovom pometnjom, koju je kockar namerno izazvao, bile su dve muve ubijene jednim udarcem.

Niti će otići u šerifovu kancelariju da se uzajamno optužuju, niti će trenutno išta preduzeti u vezi sa „svojim“ zlatom.

Kada je Džordžijanac ispričao maršalu sve šta je doživeo, ovaj se počea po glavi.

— Gospode! To miriše baš na Ajka Klantona. To može da zakuva samo taj okoreli lupež. Sirli je mnogo što šta naučio!

— Smatrate li da je cela ova stvar od naročite važnosti? — upita pomoćnik Džonson.

Vajat klimnu glavom.

— Da, Džek, vrlo je važna. Sada znamo da su Klantonovi podbunili jedan deo građana. Svakako radnike strugare, a najverovatnije još niz ostalih. Pod takvim okolnostima mi ćemo imati mnogo više protivnika, nego što smo do sada pretpostavljali.

— Ali šta li to Sirli Bil smera? On sigurno nije poslao na takav skup bandita Spensa samo da bi radnicima strugare rekao da će kroz nekoliko dana primiti svoje zlato.

— Sigurno da ne — upade mu maršal u reč. — Klantonovi imaju rdave namere. U to ne treba sumnjati. Spens je verovatno naveo radnike na pogrešan put. To treba još da ispitamo. Naime, dok bi svi oni u gradu, koji nisu verne pristalice zakona, čekali na nekom mračnom uglu poštanska kola sa novcem, dotle bi Klantonovi na drugoj strani, tojest tamo gde će kola stvarno proći, izvršili napad i opljačkali kola. Doduše, to je samo pretpostavka, a kao takva nam ne koristi mnogo, jer ne znamo šta je zapravo Spens rekao ljudima. Dok Holidej nije mogao više da ispituje Takeru i tog Mek Kina, jer bi bilo suviše upadljivo.

— Meni je u celoj toj stvari zagonetno — dobaci Mek Masters — šta zapravo predstavljaju ti Klantonovi? Zar veruju da će se i drugi, koji su došli ovde da vrebaju „božićnje pečenje“ zajedno sa radnicima, uhvatiti na lepak?

Holidej odmahnu glavom.

— Ne, Spens nije tako budalast, a pogotovo ne Florentino Kruz. Suviše je gramziv da bi mogao to smatrati mogućim. Ja pre pretpostavljam da je Klantonovima glavno da uznemirene i pohlepne radnike sklone s puta. Oni moraju da budu izbačeni iz plana i za to će ih poslati na pogrešno mesto. Banditi će onda nesmetano podeliti plen.

— Vi mislite da će deliti novac?

Na ovo pitanje, koje je postavio Džek Fermilion, kockar ponovo odmahnu glavom.

— Ne, takvi ljudi ne dele ništa. Boriće se. Tako su i ranije Klantonovi radili.

Vajat Erp klimnu glavom.

— Da, oni će se između sebe boriti do poslednjeg novčića. Ako uopšte dođe do tog, Sirli Bil i Spens su tako okoreli zlikovci da će za ovakav plen sve staviti na kocku, samo da ne dođu u opasnost da ih radnici izbace iz igre.

Vajat Erp i Dok Holidej su tačno naslutili. Klantonovi su čuli vest koja se širila gradom. Odmah su se obratili radnicima i predstavili se kao prijatelji. Tako su jednim zamahom uhvatili dve muve: radnici su ih smatrali za svoje pomagače i nisu im na drugoj strani pravili nikakve teškoće.

Vajat je zamolio svoje ljude da i dalje okolo oprezno ispituju šta je Spens pričao radnicima.

Bio je to opet Dok Holidej, premazan svim mastima koji se vratio posle nepunog sata, doznajući ono što je u mozaiku nedostajalo: Spens je ispričao ljudima da će poštanska kola sa novcem ići preko Fenkleja, dakle starim putem. Da ne bi pala u oči i da bi se samo na jednom uglu dotakla grada. Kad bi išla novim putem, kojim bi se još jedino moglo ići, morala bi proći kroz dobar deo Taksona, a to se htelo izbeći.

Nikome nije palo na pamet da upita Spensa odakle su mu poznate takve pojedinosti o putu transporta.

Momka iz Klantonove družine smatrali su pouzdanim kada su bile u pitanju takve stvari.

Konačno, Klantonovi su i ranije uvek sve znali. Govorilo se još sedamdesetih godina: „Ako u Nogalu šušne miš, Ajk Klanton to čuje u Tombstonu — ali i u Taksonu!”

Međutim, u Nogalu se znalo da ovaj jednooki momak pripada Klantonovoj družini.

Ma da se dugo držao u pozadini, u poslednje vreme su ga ipak upoznali.

U Taksonu se govorilo i to da je on jedan od ubica Morgana Erpa. Poternice za njim, Sirli Bilom, Florentinom Kruzom i Frenkom Stilvelom bile su izdate odmah posle Morganove smrti.

Ali ko je sada u Taksonu pitao za to?

Sada, kada se radilo o zlatu. O tom blistavom žutom metalu, koji je pre pola veka unesrećio stotine ljudi tamo u Kaliforniji.

Pit Spens se danima nije pojavljivao na ulici. A krčmu, u kojoj je govorio radnicima „kao prijatelj”, „kao čovek koji mrzi nepravdu”, čuvali su njegovi drugovi. Čim bi opazili jednog od čuvara zakona, Spens bi bio opomenut i odmah se izgubio iz bara.

Klantonovi su se i sada, kao i ranije, držali kao najjača družina u gradu. Jer oni su znali da je Spensov izveštaj o kretanju poštanskih kola došao i do ušiju ostalih bandita, koji su boravili u gradu. Znači, znali su i to da će i drugima biti jasno da će se Klantonovi boriti za zlato.

Fleperovi su već u prvoj rundi bili izbačeni. Nespretno su proigrali svoj prestiž.

Prestiž? Da li su ga uopšte posedovali?

A Kid Dalahej? On je bio opasan čovek, ali sam nije imao nikakve šanse protiv Klantonovih.

Tako je bilo i sa Bukmanom.

Tu su još bili Hatavejevi. Ali Klantonovi su verovali da ni sa njima neće imati ozbiljnih teškoća.

Za njih su postojala samo dva prava protivnika: Vajat Erp i Veliki Bent.

Tako su stvari izgledale to kasno posle podne.

Gde bi se pojavili čuvari zakona, ni jedan član Klantonove bande se ne bi video.

Vajat Erp je imao pravo da goni ubice svoga brata. To je čak bila njegova dužnost — da uhvati bandite za kojima je izdata poternica.

Ali sada je bilo isključeno da sprovede oštru istragu protiv prestupnika. Oni su se već ranije izvanredno vešto znali da prikriju, tako da je bilo iluzorno da ih traži. Posle Spensovog „objavljivanja pomoći” imali su više prijatelja u Taksonu, nego što se moglo postaviti.

Ma da su građani Taksona godinama strahovali od tih istih ljudi, ma da su znali da ih sada opet zakon goni, oni bi ih sakrili u najmračnije uglove svojih kuća, jer su sada na neki način bili saveznici bandita.

Na čoveka, koji ih je sa dva oštra članka opomenuo da se ne prave greške, je pucano i on je sada le-

žao teško ranjen u kući doktora Brauna, u ulici Ston.

Džim Fleper je opalio prvi metak.

U Glavnoj ulici čuo se višestruki odjek.

I pred kućom Takera začuo se pucanj.

Mračnog lica sedeo je čovek iz Misurija u ovo kasno popodne u svojoj kancelariji.

Mek Masters i Džek Fermilion stajali su na tremu.

Teksašanin progundao:

— Ja ne znam šta je, ali nešto nije u redu sa Vajatom Erpom.

— Kako to misliš — upita zbunjeno Mek Masters.

— Zar ti nije palo u oči da se promenio? Ranije nije bio ovako ćutljiv. Iako nikada nije mnogo govorio i često je mogao satima da sedi negde sa Dokom, a da ne progovori ni reč, sada stvarno jedva nešto promrsi. Danas pre podne bilo je to pravo čudo. Jesi li ga bar pogledao? On se uopšte ne smeje, a izraz mu je postao starački i tvrd.

— To ti se samo čini — odgovori Šerman Mek Masters, iako je znao da Teksašanin nikada nije pogrešio.

I on je primetio da se maršal promenio.

Džekson, koji mu je prilazio, podiže ruke:

— Ne znam, ali nalazim da su obojica još ranije bili drveni Indijanci.

— Obojica? Dok Holidej da — reče Teksašanin — ali Vajat Erp je bio drugačiji čovek. On ima nešto u sebi što me tera da ga, kad god ga sretnem, zamolim da me povede

sobom. To me je i sada nateralo da baš od njega uzmem zvezdu. Konačno, on je veliki gazda, gazda da se boljeg ne može poželeti. Budi siguran da bih voleo do zadnjeg trenutka da radim sa njim. Ali, nešto drugo se dešava sa njim...

Jedna senka je šmugnula pored ivice trema.

Tri čoveka je nisu primetila.

Bio je to kockar. Došao je iz sporedne ulice i zastao priljubljen uz zid kuće.

Čuo je svaku reč.

On je mogao da im dâ odgovor.

On je mogao da im kaže: vi imate pravo, momci. On se promenio. Od trenutka kada su u Tombstonu pucali s leđa na njegovog „malog” brata, on se izmenio.

Nešto se tada u njemu skamenilo. Ali to će proći: kada Morganova ubica više ne bude u ovoj zemlji.

On će se sigurno promeniti, jer vreme leči sve rane.

Pogotovu kod takvog čoveka.

Ali Džordžijanac je ćutao. Pojavio se kao da je tek tog trenutka stigao, pozdravio ih dodirnuvši obod šešira i ušao u kancelariju.

Vajat samo za trenutak podiže pogled a onda se ponovo zagleda pred sebe.

Ali on nije video ni slova ni brojke ispisane plavim mastilom, sa kojima je ispunio list, obaveštavajući o hapšenju braće Fleper.

Pred njim je lebdeo lik brata, koji je bespomoćno ležao na tlu, njegove umiruće oči u kojima se ogledala svetlost lampi i na njegovoj koži stvarala sablasne senke.

— Zao mi je, Vajat — kao da su govorile te oči.

A on, veliki Vajat Erp, stajao je tu nemoćan i nije mogao da pomogne. On se kockao dok su mu napred, za bilijarskim stolom, ubili brata.

Obećao je majci na njenom smrtinom času da će čuvati Morgana.

To što je obećanje odavno bilo dato, o tome nije hteo da misli.

U svom pustolovnom životu taj čelični čovek iz Misurija, slavni maršal Dodža, koji je sopstvenim životom pisao deo američke istorije, nije nikada bio tako potresen kao u času bratovljeve smrti.

Dok Holidej nije bio čovek koji bi smetao prijatelju u takvom duševnom stanju. On sam bio je vrlo osetljiv radi svoje teške sudbine, prouzrokovane razornom neizlečivom bolešću pluća, koja ga je dovela gotovo do smrti. Nije posedovao tu snagu vedrine, koja bi pomogla Vajatu u takvim trenucima. Takvog čoveka u maršalovoj okolini sada nije bilo.

U tom času niko nije ni pomišljao da baš takav čovek ne samo postoji, nego i da se taj već uputio u Takson.

Čovek koji je kipeo od životne snage, energičan i zdrav, nadaren humorom, upravo onim što je Vajatu u njegovom sadašnjem stanju bilo potrebno.

Dok Holidej je stajao kod vrata. Zapalio je cigaretu.

Vajat ga opet pogleda.

Na svoje najveće čuđenje Holidej začu njegov glas:

— Sreća je što Ringo nije više u gradu.

— On je u gradu.

Vajat ustade.

— Mek Masters i Fermilion su ga videli da je odjahao ubrzo posle sastanka.

— Tačno. Ja sam ga pratio. Odjahao je u noć. Sedam milja sam ga sledio, a onda sam poverovao da je napustio grad.

— I neko je hteo da ga vidi?

— Njega? Ne.

Tada je još jednom čovek iz Misurija dokazao svoju ostru pamet i moć rasuđivanja.

— Laura? Ona je ovde?

Holidej klimnu glavom i otrese pepeo sa cigarete.

— Vrlo brzo ste se setili, maršale!

— Ali to što je Laura Higinis u Taksonu ne dokazuje da i Ringo mora da bude ovde.

Vajat je to rekao protiv svog ubeđenja. Njegovo pitanje da li je Laura u Taksonu dokazivalo da je istog mišljenja kao i Holidej i da je ona svakako došla sa Ringom. Ili, bolje rečeno, da Ringo mora da bude tamo gde je Laura.

— Gde je sišla?

— Kod Ludgrina.

— Da li vas je primetila?

— Ne verujem. Stajao sam u Milbas baru za šankom.

— Kao i uvek.

Holidej podiže ramena lako uzdahnuvši.

— Znam da je to rđavo mesto za pomoćnika, ali ne zaboravite da ja nisam želeo to da budem.

Vajat mu pruži ruku. Slab, jedva

primetan osmeh prelete preko njegovog tvrdog i energičnog lica.

— Vaše posete Milbas baru su nam dosta koristile...

Holidej odmahnu rukom.

— Već četvrt sata osećam da će danas biti oluje — reče, okrete se i pogleda na ulicu kroz prozorče na vratima.

Čovek iz Misurija je posmatrao aristokratski profil Džordžijanaca.

— Možda će biti — uzvрати on.

Holidej izvadi jedan revolver, povuče gotovo bešumno dobro podmazan oroz, ispita komoru, a onda ponovo gurnu teško oružje u futrolu.

Dok je tih nekoliko sekundi držao u desnici sjajan srebrnasti revolver, maršal je posmatrao tu ruku. Bila je to uzana, mišićava i veoma jaka ruka.

Holidej se naglo okrete, kao da je osetio taj pogled.

— Zar još uvek mislite da ja nisam stvoren za revolver, Vajat?

— Da, Dok. Još uvek sam tog mišljenja. Iako bih bez vas, možda, u O. K. koralu bio mrtav...

Nije završio...

Holidej mu pruži svoju kutiju sa cigaretama. Do sada je uvek bio odbijan. A sada, na njegovo iznenađenje, Vajat uze jednu cigaretu.

Holidej zatvori kutiju i ugrize se za donju usnu.

— Hej — ovo moram da zapišem. Sada sam sasvim siguran da će biti oluje.

Pružio je vatru prijatelju.

Vajat uze cigaretu iz usta i zagleda se u nju.

— Kako se može ovako nešto pušiti? Ima ukus izgorelog papira.

Slušajte, Dok. Poslednjih nedelja sam vrlo mnogo razmišljao. O sebi. O vama takođe...

— O ovom drugom se ne isplati više — prekide ga kockar muklo.

— To ne treba da kažete.

— A vi morate već jednom da zaboravite O. K. koral.

Vajat se zagleda u kockara.

— Da li biste vi to mogli?

Pitanje je izgovorio tiho.

Holidej odmahnu glavom i okrete se:

— Ne, i ako doživim sto godina.

Neko vreme vladala je tišina, a onda maršal nastavi razgovor, iako su oni vrlo retko razgovarali, pogotovu u poslednje vreme.

— Razmislio sam i došao do toga da ovo ovde mora da je poslednja stanica, Dok...

Holidej lagano okrete glavu.

Večernje rumenilo, koje se odvijalo od drvenih kućnih stubova, bacalo je crvenkasti odsjaj na njegovo lice oštarih crta.

Sada bi mogao reći da bol izaziva takve misli i, ono što je hteo da kaže onoj dvojici pomoćnika, da vreme leči sve rane...

To da su ta stanja prolazna. Da čovek kao što je Vajat Erp ne sme biti ništa drugo nego maršal Erp, ako hoće da ostane dosledan sebi...

I to, da svi ljudi koji znaju za njega i poštuju ga, veruju u njega...

Mogao je još mnogo što šta da kaže.

Ali je, kao i uvek, ćutao.

Samo iz njegovog pogleda moglo je sve to da se pročita.

Maršal je sagnuo glavu. Tačno je pogađao Holidejeve misli.

— Ipak, Dok — reče on, okrenuvši se malo — jednom će svemu biti kraj.

— Sigurno, isto kao i našem životu — dodade muklo kockar.

— Ne, negde se mora jednom naći mir...

— Mir ćemo naći tek na But Hilu. Ja sam prilično tvrd u tom pogledu i to morate da priznate.

Holidej se podsmevao sebi i drugima, ali ovoga puta žaoka nije pogodila cilj. Čovek iz Misurija nije bio raspoložen za ovakav razgovor i išao je za svojim mislima.

— Ipak treba imati i nešto drugo na umu, Dok. Može li čovek danima, mesecima i godinama stavljati život na kocku i biti stalna meta svojim neprijateljima. Izlagati se opasnosti zbog ljudi koji mu ne pokazuju ni najmanju zahvalnost. Mora li on i život svoje braće i prijatelje da...

On se zagrcnu. To je bila bolna tačka!

— Nastavite!

Holidejev poziv prenuo ga je iz mračnih misli.

— Ringo je ovde. A on nije sam. Dve smešne ptice su sa njim. Bili Kleborn i Sviling, momak sa licem kao krompir!

Vajat Erp ode do ormana sa puškama i izvadi iz njega vinčesterku. Pri punjenju začuo se tvrd metalan zvuk.

Holidej se osvrnu za njim.

— Uvek, kada jedan od nas dvojice uzme pušku, stvar postaje veoma ozbiljna.

Jedan trenutak su se gledali. Onda se maršal okrete i vrati vinčesterku na mesto.

Gotovo umornim pokretom gurnu svoja dva revolvera dublje u futrolu.

— U redu, idemo!

Holidej otvori vrata, propusti maršala i pođe za njim.

Mek Masters, Džonson i Fermilion su se već davno uputili u patrolu, koju im je Vajat odredio.

Izašli su na prazan trem i u pustoj ulici primetili tri prilike.

Bio je to Džoni Ringo sa dvojicom svojih momaka. Ringo je bio nalikan, u svetlosmeđem odelu, sa žutom maramom oko vrata, prslukom iste boje sa zelenim vezom. Stajao je ispred one dvojice, držeći desnu ruku na dršci revolvera.

Kleborn je stajao, lako nakrivljen, desno iza njega.

Sviling je visoko zabacio svoju koščatu glavu.

— Hej, pa to je iznenađenje! — doviknu revolveraš Ringo, čije je pravo ime bilo Johan Ringold. — Pravo iznenađenje. Šta ti misliš, Hank?

— Slažem se!

Vajat Erp je upravo hteo da pođe do ivice trema, kada mu Holidej jedva čujno došapnu:

— Stanite!

Prokletstvo, na ulici ima više ljudi, a ne samo ova trojica koji se vide.

— Veliki Vajat Erp je postao šerif Taksona. Nije rđavo, mister Erp, ako se razmisli kakva je selendra bedni Tombston prema ovom velikom gradu. Čujem da imate i hrabre pomoćnike: teksaškog goniča stoke, koji je i sam negde jednom bio šerif, sve dok ga ljudi nisu oterali, jednog konjušara i jed-

nog kauboja. A da, zaboravio sam i jednu varalicu...

Izgledalo je da su istovremeno pucali i Ringo i Holidej.

I pored sve brzine u rukovanju revolverom, Džoni Ringo nije bio iste klase kao bostonski lekar. Dok je munjevito reagovao, tako da je njegov metak prvi pogodio cilj.

Na Ringovoj desnoj ruci pojavila se krvava mrlja i revolver mu je odleteo udesno, tačno pred noge Bili Kleborna.

Ringoov metak je samo okrznuo Holidejev levi rukav. Nije čak ni tkaninu oštetio.

Vajat Erp je držao revolver u ruci, ali on nije pucao.

Kleborn je pobledео.

Hank Sviling je grcao.

Ringo je, izgleda, tek sada shvatio šta se dogodilo. Da je sve gotovo pre nego što je i počelo.

Holidej prošapta:

— A sada bi nam ipak bila potrebna puška.

— Gde? — upita Vajat samo krajičkom usana.

— Gore desno, kod Džila-bara. Iza buradi, na nastrešnici.

Vajat odmah izađe na ulicu.

— Ringo, moram da vas zatvorim zbog toga što dižete galamu i uznemiravate ljude noću! Sa mnoom nek pođu i Kleborn i Sviling.

Banditi su stajali. Znali su da im je pomoćnik uperio pušku u leđa.

Holidej pređe ulicu i zastade ispod trema.

Vajat je došao do sredine ulice.

Ringo iznenada podiže visoko levu ruku.

Odjeknuše pucnji.

Ringoa, koji je hteo ovim munjevitim potezom da iskoristi sakriveno oružje, pogodio je Holidejev metak.

Sa nastrešnice Džila-bara stro-pošta se jedan čovek.

Težak dugačak „bantlajn specijal“, kolt maršala Dodža, oborio je strelca iz zasede. Poskočio je i izgubivši ravnotežu pao preko niske ograde. Njegovo telo je tupo odjeknulo, kada je pao u prašinu Glavne ulice.

Tek sada je nastao pakao.

Iz svih kuća i sporednih ulica izgledalo je da nadire opasnost.

Vajat se okretao na sve strane sa revolverima u rukama, ali nije pucao. Bilo bi uzaludno.

Više od trideset ljudi se približavalo, obrazujući krug, u koji su ova dvojica bili zatvoreni.

Bili su udaljeni još samo osam jardi.

Revolveraš Džoni Ringo bio je takođe u tom krugu.

— Žao mi je, maršale, Veliki Bent bi vama i vašim ljudima i bez ovoga okadio. On dolazi sa dvanaest momaka. Ali ja smatram za svoju časnu dužnost da se odužim svojim tombstonskim prijateljima. Konačno smo došli do kraja, Erp! Ovi časni ljudi znaju da ste vi izdajica. Da ste obećali guverneru da ćete obezbediti prolazak zlata kroz grad, zlata koje, u stvari, pripada ovim ljudima. Ovim dobrim ljudima, koji su se celog života žrtvovali da...

Holidej bučno otkoči revolver.

— Drži jezik za zubima, Ringo, inače ću ti napuniti usta olovom.

Ringo se zagrcnu. Adamova jabučica klizila mu je gore dole. On da se okrete u stranu.

— Da, ljudi, ovo je Dok Holidej.

Na licima radnika, od kojih je uglavnom i bila sastavljena garda, koju je Ringo postavio kao zaštitu s leđa, pojavi se preteći izraz.

— Dok Holidej — uzviknu Ringo. — I on je vaš neprijatelj. Kao što je neprijatelj svih onih...

— Čoveče, šta buncaš! — reče Holidej oštro. — Osim toga, opomenuo sam te da ćutiš. Još uvek imam revolver u ruci.

Ringo se zakašlja. Plašio se, ali je nastojao da to prikrije.

Kockar je nastavio.

— U redu, ljudi, ja sam Holidej. Ali ovaj ovde je Džoni Ringo, isti onaj koji je pre tri godine ubio ovde, u Taksonu, pomoćnika majora Bretersona. Isti onaj koji je u Betinoj kockarnici ubio Beča Hamerdena, isti...

Odjeknu Ringov glas:

— Obesite ga, ljudi...

— Ako su ljudi — prekide ga Holidej. — Ja imam dvanaest metaka, Ringo. Upravo sam ih stavio. Vajat Erp ima isto toliki broj metaka, jer i on je napunio svoje revolvere.

— Ipak navalite na njega, ljudi! Nemojte dozvoliti da vas uplaši — grmeo je uobraženi revolveraš, koji je Džordžijanaca godinama sledio iz ljubomore koja se pretvorila u slepu mržnju. — Svršite s njim, ljudi! On vam je na putu...

Knak!

Čulo se samo „knak“.

Čovek iz Misurija munjevito razmahnu dugom drškom revolvera i raspali njime po glavi revolveraša.

Džoni Ringo posrnu i opruži se bešumno po zemlji.

Kleborn i Sviling nisu zbog ovog izgledali preterano oduševljeni.

Sada se probi napred jedan patuljasti čovek sa blizu usađenim očima i dugim šiljatom nosom, ispod kojega su se videle tanke, iznakažene usne. Ispod oboda šešira visili su kruti pramenovi pepeljaste kose. Nosio je sivo odelo i sivu pratinenu košulju, a oko ovratnika crnu somotsku mašnu. Potpetice na njegovim čizmama bile su više od normalnih najmanje za jedan i po inč što mu nikako nije stvaralo veći ugled.

Ovaj patuljak ionako nije dobro izgledao, pa mu ni opasač, načičkan mecima i sa dva velika revolvera nije dobro stajao.

— Ja sam Plenti Ramak! Mislim da ste već čuli za mene, Erp! Sudija Fildžerald je postavio ovde šerifa za svoj račun uglavnom. Ja ne mogu to da trpim. Ja sam sudija kao i on. I pošto on sada nije ovde (kao što ja nisam bio kad ste vi bili birani), usudio sam se da u Taksonu sam upotreblim raspoložive mogućnosti...

Holidej reče tiho:

— Jeste li ikad čuli da se neki čovek zove Plenti? Prokletstvo, kladim se da je patuljak duševno bolestan.

— Doktore Holidej, vi nemojte da govorite! Vas, ovde u gradu, najmanje cene. Nečuveno je što je vas

sudija Fildžerald izabrao, isto kao i ostalu trojicu. Svi ste vi sada smenjeni. Ja ću lično odrediti novoga šerifa. I...

Vajat pođe ka patuljku.

Ramak ustuknu uplašen dva koraka.

— Šta nameravate?

— Hteo bih da vas dobro osmotrim!

— To možete i iz daljine.

— Teško, mister Ramak, teško.

Sudija podiže u vis šiljatu bradu i jeknu:

— Vi se nećete usuditi da me dotaknete, da me pipnete! Ovde pred ljudima koji su svi na mojoj strani!

— Ne, mister Ramak, takvu nameru i nemam. Sa decom i patuljcima se nikada nisam borio.

— Patuljak, to ste rekli! Građani Taksona, vi koji ste ovde sa pravednim zahtevom za vaše zlato, čujete li vi...?

— Dakle, odatle vetar duva — reče Vajat poluglasno. — Mister Ramak duva u isti rog sa Klantovcima.

— Da li ste nešto uvredljivo rekli Erp — prosikta patuljak.

Maršal pogleda unaokolo.

— Samo sam čuo, mister Ramak, da ste kazali: „ljudi koji tu stoje s pravom zahtevaju svoje zlato...”

U Glavnoj ulici vladala je tišina.

Onda se opet začu kreštav glas Ramaka:

— Eto vam ljudi, Vajat Erp je protiv. On je protiv toga da vi dobijete vaše zlato, znači on je vaš neprijatelj!

Vajat se naglo okrete prema Ramaku.

— Vi hoćete da budete sudija? Slušajte, Ramak, da ste vi stvarno sudija, onda bi ste znali da je vaša sveta dužnost da pomognete pobe di pravde. Trebalo bi da se borite protiv nepravde. A iznad svega da govorite istinu. A šta vi radite, Ramak? Vi obmanjujete ove ljude.

— Šta vam pada...?

— Mir — zagrme maršal. — Sada ja govorim. A vi ćete za to vreme ćutati. Rekao sam da obmanjujete ljude i ostajem pri tome. Onaj ko je građanima Taksona rekao da je zlato, koje će prekosutra uveče biti transportovano kroz grad, njihovo, taj laže. Taj obmanjuje! Taj je varalica! Ko može da tvrdi da zlato, koje će prevoziti poštanska kola, pripada njemu?

— Naš krvavi novac! — uzviknu Ramak.

— Krvavi novac! — ponovi Vajat, pogledavši ga prezrivo. — Kada ste vi ma šta plaćali krvavim novcem, Ramak? Vi ste najverovatnije uvek uzimali novac od najsiromašnijih. Sada ne bih mogao da ispitujem pojedinačno svakoga od prisutnih. Ne bih to hteo, jer bih sigurno izvukao mnoge prljavštine na videlo...

— To je...

— Rekao sam da ćutite. Građani Taksona! Ne dozvolite da vas pravi budalama. Zlato nije ni vaše vlasništvo, kao ni onih koji vas podbunjuju...

— Ali sigurno je zlato njegovo? — doviknuo je Holman Klages.

— Ne, ni ja ne polažem pravo na novac, Niko u Taksonu. To je zlato Arizone, koje guverner šalje sa juga u središte zemlje. Ne znam tačan razlog zašto se ovaj novac transportuje, ali pretpostavljam da će ga u novi, sigurniji trezor staviti. Još nešto, ljudi! Pit Spens, član Klantonove družine, vam je ispričao da će kola proći sa južne strane grada. I to je bila laž, da vas zaveđu.

— Čemu bi lagali? — začu se jedan glas iz gomile.

— Da bi vas što više udaljili od puta kojim će proći.

— Šta bi se postiglo time? — zakrešta Ramak, postavljajući time sam sebi klopku.

— Baš to ću sada objasniti ljudima: time će se postići da put kojim će proći poštanska kola bude slobodan za bandite. Prava je ludost prihvatiti da će teško natovarena poštanska kola ići starim, razrivenim i zabačenim putem, na kome im preti daleko veća opasnost, kada postoji nov koji prolazi kroz naselje.

— Laž! — prodera se Ramak.

Vajat ga prostreli pogledom.

— Sudijo, opominjem vas da ne ponovite još jednom tu reč Vi ste lažljivac, vi svesno obmanjujete ove ljude, vi ih huškate protiv šerifa...

— Vi više niste šerif, Erp — siktao je patuljak. — Vi ste otpušteni!

— Vi, Ramak, me ne možete otpustiti već samo oni koji su me i postavili, ljudi iz opštinskog save-ta.

— Oni su ovde — dobaci kepec podigavši jednu ruku.

Nekolicina starijih ljudi probiše se kroz krug, koji je još uvek zatvarao maršala, Holideja, Ringa, Kleborna, Svilinga i sudiju.

Jasno se videlo da su ti starci bili prisiljeni da istupe.

Vajat pogleda jednoga od njih, krepkog čoveka sede brade.

— A, kovač Ferguson. Pa šta kažete, mister Ferguson? Jeste li i vi saglasni sa mojim otpuštanjem?

Ferguson, priteran u tesnac, sagnu glavu bez reči.

Sada Vajat zastade pred bankarem Rozvelom, čovekom bele kose i naočarima sa zlatnim okvirima.

— A vi, mister Rozvel, i vi ste me otpustili?

Bankar se zagrcnu i pogleda one u krugu očajničkim pogledom. A onda do njegovih ušiju dopre kreštavi glas sudije:

— Hej, Rozvel, šta se to događa sa vama? Jeste li na jednom onemeli? Tome se nismo nadali, kad sav naš novac leži u vašoj banci.

— Naš...? — upita kovač zabacivši visoko glavu. — Moj ne, sudijo. Vaš možda, ali moj ne. Ja nemam toliko novca da bih mogao da ga stavim u banku.

— Čuti! — doviknu mu Ramak.

Vajat stade ispred patuljka.

— Vi ćutite, Ramak! Jeste li razumeli! Vi nemate nikakvo pravo da ovako postupate sa ovim časnim čovekom koji s mukom, u znoju svoga lica, zarađuje hleb za svoje sedmoro dece i obnevidelog starca. I to samo zato što neće da se spetlja sa vama.

— Eh, on je ništarija i ništa više — dobaci sudija.

Sada Holidej podiže revolver.

— Ako vas još jednom bude ometao — obrati se on maršalu — učutkaću ga za uvek.

Ove reči nisu bile izgovorene glasno, ali ih je svako od prisutnih mogao čuti. Imale su neopisivo dejstvo.

Plenti Ramak se povuče natrag u krug. Odjednom je postao zelen. Samo nos mu se isticao svojom bledom bojom. Usta su mu bila otvorena, a suviše duge ruke sa čvornovitim prstima su podrhtavale.

Kao po komandi svi ljudi se mehanički povukoše unazad, tako da je krug postao veći.

U Glavnoj ulici Taksona vladala je grobna tišina.

Kao što se pokazalo, ova dvojica iz Dodž Sitija umela su i u najopasnijim situacijama da se drže dostojanstveno i uzmu situaciju u svoje ruke.

Ramak zatvori usta, odmeri Džordžijanca ostrim pogledom i okrete se naglo. Dok se probijao kroz gomilu, gundao je nešto kao: — Vratću se...

Njegov odlazak nije bio baš dostojanstven, pa se neki ljudi glasno nasmejaše.

Ramak podiže svoje majmunske ruke, stegnu pesnice, a onda iščeze.

Vajat ponovo pogleda unaokolo.

— Ne znam ko je prisilio ljude iz opštinskog saveta da ovde istupe, ali je jasno da ovamo nisu došli dobrovoljno...

— Ne — nismo! — zagrme kovač.
— Da nisu dva momka sa puškom u pripravnosti sedela u mojoj kuhinji, pored moje dece, ja bih najmanje trojici iz ove cele bande razbio glavu.

Vajat izmenja kratak pogled sa kockarom, koji se neprimetno udalji.

Visoko uspravljen stajao je Vajat Erp na ulici.

— Ljudi, vratite se kućama. Ne dozvolite da vas neka lopuža pravi budalama. Vi dobro znate da ovo zlato, koje treba da se preveze, nije vaše. To je državni novac Arizone. Za ovako veliku državu to je prokleta mala suma. Novac, koji ste vi dali za ovu zemlju i za porez, nema nikakve veze sa ovim zlatom. Baš nikakve. Svuda se plaća zemlja na kojoj hoćeš da živiš. Ti, dugački zar ti nisi iz Irske...?

Jedan crvenokosi mladić sa pegavim licem izvuče ruke iz džepova i klimnu glavom:

— Da, maršale.

— I već odavno si ovde?

— Moj otac je ovde već dvadeset godina...

— Onda ga upitaj da li je besplatno živeo na svom salašu u Evropi. Sigurno nije. Svuda se mora plaćati zemljarina. Ne pravite se, ljudi, gluplji nego što ste. Takson je mladi grad. Svi vi ste živeli u drugim zemljama i znate da sam u pravu. Hoćete li da postanete banditi? Samo zato što su vas oni podbunili? Hoćete li da izvršite napad na državna poštanska kola i da ih opljačkate? Onako kako to čine samo oni najgori razbojnici, razbojnici od zanata. Hoćete li da vas

učine banditima ili čak — ubicama? Da li verujete da je pljačkanje i ubijanje u gomili lakše, ili se ne kažnjava? To je kobna zabluda. Siguran sam da ni jedan od vas, lično, ne bi upotrebio pušku protiv državnih poštanskih kola. Ali banditi, koji su se ugnjezdili ovde u Taksonu, znali su kako mogu da vas obmanu. „Vaše zlato“. Kakva laž. Kakva prevara! Dok biste tam negde na napuštenoj cesti čekali „vaše zlato“, dotle bi oni ovde, u ulici Ston, napali na kola i opljačkali ih. Od novca, dakle, ne biste ništa dobili, a na suđenju, do koga bi svakako došlo posle napada, vi svi biste posle toga izgledali vrlo glupo.

— Ali sudija Ramak... dobaci jedan od prisutnih.

— Ni sudija Ramak — odgovori Vajat — ne može imati poštene namere, čim duva u isti rog sa banditima. A on to čini. Hteo je da me otpusti, jer sam mu smetao.

Na to se začu Ramakov prodoran glas:

— Samo ga slušajte, praznoglavci! Sve će vas oterati u O. K. koral, koji će biti vaše stratište!

Vajat se ponašao kao da ovu upadicu nije čuo.

— Raziđite se kućama, ljudi. Ostanite na strani zakona! Ima vas preko dvadeset pet. Šta mislite koliko bi se ljudi u gradu bilo okupilo na suđenju da vas optuži? Stotine bi imale razloga za to, budite sigurni.

Čovek srednjeg rasta, opasan zelenom keceljom, protrlja bradu i reče dubokim glasom:

— Pa, šerif je u pravu. On jeste naš šerif. Gradonačelnik, gradski savet i sudija Fiedžerald su ga naimenovali. Osim toga, on je Vajat Erp, a ja još nikada nisam čuo da je Vajat Erp učinio nešto nepravilno i nepošteno, ili da je nameravao to da učini. Pomislite, šta li će se u državama govoriti o našem gradu, kada se bude saznalo da smo smenili Vajat Erpa...

— Da bi smo napali poštansku kočiju — prekide ga čovek iz Misurija.

Trgovac je skinuo kecelju i nervozno je gužvao šakama.

— Pa, mi smo bili zavedeni. Klantonovi su nas lepo namagarčili i nahuškali.

— Među Klantonovima se nalaze četvorica za kojima je raspisana poternica — reče odlučnim glasom maršal Erp. — A ko štiti ubicu sam je kriv. Čuvajte obraz, ljudi. Idite kući. Borba, koju zakon vodi protiv razbojnika u Taksonu, je i bez toga teška i gorka.

Okupljeni su oborili glave, kao da prisustvuju nečijoj sahrani.

Vajat Erp pođe. Prisutni mu smesta napraviše špalir.

Dok je prolazio pored sedokosog kovača, ovaj ga prijateljski potapša po ramenu, rekavši mu:

— Pakao, baš ste bili u procepu. Ne znam ni jednog šerifa koji bi umeo tako vešto da se izvuče. Treba umeti govoriti sa ljudima. Često, kad su u gomili, ljudi su gluplji od junaca. Na mene, u svakom slučaju, možete uvek računati, šerife. Nebesa, sad moram kući.

Rekavši to, hitro se udaljio.

—0—

Kada je kockar napustio krug, uputio se, ma da obilazno, prema kovačnici. Tačnije, ušao je kroz dvorište. Ali tako, da se idući uz zid staje nije mogao videti kroz zadnji prozor.

Do vrata je stigao, sagnuvši se ispod kuhinjskog prozora.

Onda se našao u hodniku.

Iz kuhinje se začuo kašalj nekog čoveka.

A onda glas jedne devojčice.

— Mama, da li će nas ovaj čovek ubiti?

— Ne, Meri... — začu se odgovor treperavim glasom.

— Ako uzmem maramicu i lutku...

— Rekao sam da se niko ne miče — ponovo se začu glas čoveka, a onda još dodade:

— Morate biti mirni, inače će biti olova!

Najednom se vrata naglo otvorile.

Dok Holidej je stajao na pragu. U ispruženim rukama je držao blistave revolvere.

Čulo se škljocanje.

Iz očiju Džordžijanca sevuše munje.

— Ruke u vis, džentlmeni!

Istog časa dva čoveka, koji su stajali iza stola, ispustiše puške, a onda podigoše ruke.

Ženi zastade dah.

U sobi je bio još jedan čovek, u uglu iza vrata, za koga su svi verovali da ga Holidej nije primetio.

Lari Anderbridž, momak srednjeg rasta, širokih pleća i grubog lica.

On je još držao pušku u rukama.

Holidej, koji ga je odmah opazio, odgurnu još malo vrata nogom, a onda je u jednom skoku bio u kuhinji, tako da je i tog čoveka imao na nišanu.

Anderbridža su vrata udarila tačno po nosu. Tanak mlaz krvi tekao mu je niz bradu.

Džon Henri Holidej je stajao sa raširenim nogama i glavom tako pognutom da su mu se oči videle ispod samog oboda šešira.

— Rekao sam: ruke u vis!

Anderbridž je doduše bio iznenađen, ali bio je tvrd orah.

— Ja još uvek imam pušku u rukama, čoveče!

— Na tvoju nesreću!

Kockar ispruži jednu ruku.

— Ne — kriкну žena smrtno uplašena.

Deca su pritisla ruke na usta.

Holidej uopšte nije imao nameru da puca.

Ali Anderbridž preblede kao kreč. Donja vilica mu je podrhtavala.

— Šta nam on može, Bred, Džoe, kad ja imam pušku...

— Njome ćeš nam doći glave, idiote! Baci pušku! — doviknu Bred Tejlor svom drugu.

— Nikada! Hteo bih da vidim onoga, koji...

Džoe Norton procedi kroz zube psovku.

— Ti si najgluplje pseto u Arizoni, čoveče, pa to je Dok Holidej!

Začu se tup udarac puške o pod.

Lari Anderbridž je jednostavno više nije mogao da je drži čvrsto. Polako podiže ruke u visinu ramena.

— Napolje — zapovedi Holidej njemu i onoj dvojici.

Jedan za drugim izađe u hodnik, pa kroz njega do prednjih vrata.

Ni jednom od ove trojice nije palo na pamet da se suprotstavi kockaru.

Protiv ovog Doka Holideja bi istupio samo ludak, ili onaj ko i onako nema nikakvih šansi da ostane u životu.

Izašli su na ulicu.

Tamo se krug oko maršala otvorio.

Bili Kleborn i Hank Sviling hteli su da se što brže udalje u pravcu gde je bila kovačnica. Opazili su kockara kako stoji na tremu i tri sumorne prilike kako izlaze na ulicu pa potrčaše na suprotnu stranu.

Mek Masters je dolazio iz bočne ulice.

Trčao je, pošto je video gužvu gore, u glavnoj ulici.

Kad opazi Doka Holideja, dobaci mu preko ulice:

— Da li se nešto dogodilo Vajatu?

— Ne — odgovori Dok odmahnuvši glavom. — Ali Rinau jeste. On leži uspavan tu, na ulici. Mislim da to nije pravo mesto za odmor. Najbolje da ga odmah smestite u ćeliju.

Mek Masters klimnu glavom, dajući do znanja da se slaže, zatim odgurnu u stranu ljude, zgrabi obeznanjenog i odvuče ga na trem ispred šerifove kancelarije.

Tu se revolveraš osvesti, ote i skoči u stranu.

Istog trenutka spusti desnicu na futrolu.

Bila je prazna.

Mek Masters se iskezi, a onda ispruži ruku u pravcu kancelarije.

— Ovuda, mister!

Holidej je jednim krajičkom desnog oka opazio to da se kod Lunda otvorio širom jedan prozor. I ako su zavese bile navučene, primetio je da ga neko posmatra.

Bila je to žena.

Žena koju je poznao: Laura Higin. Ona crvenokosa žena, puna mržnje, koja ga je kao senka sledila kroz države. Od trenutka kada je u Abileni, u nužnoj odbrani ubio njenog oca, varalicu Higin-sa.

Ta nesrećna žena, lepa kao slika, sledila je u prvo vreme Džordžijanca iz čiste mržnje, dok jednog dana nije osetila da je zaljubljena u njega.

Kockar nije mogao da uzvрати tu strasnu ljubav i to nije skrivao.

Mržnja žene je zbog toga postala još jača, jer poznato je da žena ništa ne podnosi teže od saznanja da je odbačena i osramoćena.

Tako je i ova rđokosa lepotica pratila kockara iz grada u grad, iz države u državu, gonjena čudnom mešavinom mržnje i ljubavi. Već više puta je potplaćivala divlje, besposlene revolveraše da ubiju Doka Holideja.

Do tada nije imala sreće. Šta više, morala je nekoliko puta da otpi izliv besa onih ljudi koje je Holidej savladao. Tako je bilo sve dok se nije pojavio Ringo, koga je osvojila lepota Laure Higin. On nije primećivao koliko je ta lepota le-

dena, a takođe nije primećivao da se nudi ženi koja istovremeno i voli i mrzi čoveka koji je prezire, ili u najmanju ruku odbacuje.

Sin austrijskog iseljenika, Johan Ringold postao je ozloglašeni dendi revolveraš. Kada ga je Laura Higin upoznala, on je upravo stekao „ime“.

Nije mu bilo potrebno mnogo vremena pa da shvati da je Dok Holidej središte oko koga se odvija Laurin život. Od toga dana revolveraš je počeo osećati divlju, neopisivu mržnju prema kockaru. Više puta se sukobio sa njim ali je uvek bio sramno poražen, što je njegov bes prema Džordžijancu još više pojačalo.

I ovoga puta pretrpeo je još jedan poraz.

Nalazio se u ćeliji, gde ga je zatvorio Vajat Erp, na koga je on preneo jedan deo mržnje koji je osećao prema Holideju.

Tamo, na gornjem prozoru Land hotela, u taksonskoj širokoj glavnoj ulici, stajala je sada Laura Higin i netremice gledala u Džordžijanca, koji je nemarno oslonjen na stub trema posmatrao ulicu.

Žena desnom rukom potraži pušku, koja je bila naslonjena na zid. Vrelim prstima obuhvati hladnu cev puške.

Polagano privuče oružje sebi.

Bio je to mali „džonson“ karabin, koji nije mogao nositi daleko, ali je bio vrlo opasno oružje u rukama izvežbanog strelca.

Laura Higin uhvati desnom rukom drvenu dršku puške i primeti da joj se levica gotovo lepi za metalnu cev.

Ona se zagrenu. Njeno lepo lice se zgrči.

— Sada mi više niko nije potreban, Dok Holidej, da te ubije. Umrećeš od moje ruke. Ležaćeš mrtav u prašini. Sama ću te ubiti.

U hodniku su se začuli koraci.

Odsečni, muški koraci, praćeni zvonkom pesmom velikih zvezdastih mramuza.

Laura Higgins podiže pušku.

— Pućaću, neću se više uzdržavati. Najviše dvadeset jardi ga odvajaju od cevi puške.

Čulo se lupanje na vratima.

Žena ustuknu.

— Da...

Vrata se otvoriše.

Na njima je stajao Vajat Erp. Velik i nepomičan.

Žena je zurila u njega preneraženo.

Onda okrete pušku.

Maršal se ne pomače. Odmeri je čelično plavim očima.

— Pucajte, mis Higgins!

Ona proguta pljuvačku i steže zube. Osetila je bol u slepoočnici.

— Pucajte!

Njene ruke počеше da drhte. Primetila je i užasna ljutina je obuze.

— Zašto ne pucate, mis? Nemate hrasbrosti? Svakako ste pomislili da ga nećete pogoditi...

— Pogodila bih ga, kunem vam se...

Vajat odmahnu glavom, a rukama se podboči.

— Ne, mađam — vi ga ne biste pogodili. On zna da ste vi ovde i ako on, uprkos tome stoji tamo, naslonjen na stub, onda vi nema-

ta baš nikakve šanse da ga pogodite.

Žena je u ljutini grčevito držala belim nežnim rukama pušku.

— Onda ću vas ubiti, Vajat Erp! Ja mrzim vas isto kao i njega. Možda bi me on uzeo da vas nije bilo. Da nije uvek morao vas da prati! Da nije hteo da bude uz vas u svakoj vašoj paklenoj borbi.

— Pa, pucajte onda, Lauro Higgins, ako mislite da će vam biti lakše. Pucajte i zamislite se nad preostalim godinama vašeg besmišlenog života u kamenolomima Sesskateve samo radi jednog metka.

Uglovi njenih usana su podrhtavali.

— Vi se ne bojite. Ja znam da se ne bojite. Čovek koji iz dana u dan gleda u revolverske cevi, taj ne zna za strah. Zato što se ne bojite ja ne mogu da pucam.

— Nije tačno, mis Higgins. Vi ne možete da pucate, jer vi osećate strah.

— To nije istina — viknu ona i baci pušku na prostirku poda.

— Ipak je istina, a to je dobro. Čovek mora da oseti strah, ako uperi oružje u nekoga.

Ona lagano podiže glavu i skloni sa čela čuperak svoje dugačke, kao bakar crvene kose.

Umornim glasom upita:

— Hoćete li da kažete da i vi osetite strah kada to činite?

— Da, mis. To sam hteo da kažem.

Ona se histerično nasmeja, a onda uze cigaretu iz zlatne tabakere.

— Vajat Erp se boji! Pa to je šala! Glupa šala!

Vajat je pogleda ozbiljno.

— Ja nemam ni vremena ni volje da o tome raspravljam sa vama, Lauro Higin. Ali vam jedno kažem: vi ste u Taksonu, a u Taksonu vlada red!

— Zato što ste vi ovde! Ali vi ste ovde šerif isto toliko, koliko i u Tombstonu...

— Varate se, madam, ja jesam šerif. Možete se raspitati kod vlasnika saluna ili nekog hotela. I kao šerif ovog grada reći ću vam najozbiljnije ovo: ostanite mirni. Ako doznam da ste opet negde pričali vaše gadne izmišljotine, baciću vas u zatvor.

— Vi...? Pih. Vi se čuvajte. Ja sam...

— Dovala prijatelje sa sobom — upade brzo Vajat.

Ona se očigledno uplaši.

— Šta se to vas tiče! Vi nemate pravo da me ispitujete, a još manje da se mešate u moj život.

— Vaš život me ne interesuje, madam. Ali mir i red u gradu da. I ako ga vi ometate, vi me interesujete samo utoliko što ću vas zatvoriti. Nadam se da vam je ovo dovoljno?

— Mi ovde nismo u Dodžu, mister Erp! Ne budite tako sigurni. Ovde se nalazi veliki broj ljudi koji su protiv vas. To vi znate...

— Čudi me unekoliko što ste tako dobro obavesteni. Ženu, koja se kreće u krugu bandita, moram bezuslovno da držim na oku.

— U banditskim krugovima? — upita ona, a lice joj ispod šminke preblede. Cigareta joj pade na pod. Sitnim, brzim koracima mu priđe.

— Šta vi uobražavate? Držite li da ste vladar? Ja ne mogu da shvatim ljude koji puze pred vama i koji zadrhte čim čuju vaše ime. U redu, vi ste borac koji uliva strah. Ali i vi ste ranjivi. I vi takođe...

— To je zapravo pretnja!

— Vi ste tvrdili da se ja krećem u banditskom krugu... — procedi Laura muklo.

— Ako su oko vas ljudi kao što su Ringo, Kleborn, Sviling, ili ubice, za kojima su izdate poternice, onda je to samo znak da je moja tvrdnja tačna...

Ona se povuče jedan korak unazad i poče da sike kao zmija:

— Ja vas mrzim, Vajat Erp! Mnogo vas mrzim. Ja vas se gnušam jer mislite da ste svemoćni, jer se osećate neranjivim, jer svi osećaju strah od vas, jer svi mladi ljudi u ovoj ludoj zemlji izgovaraju vaše ime sa oduševljenjem...

— Zemlja nije luda, madam, samo ima, na žalost, ljudi koji su ludi. Do viđenja.

Vajat Erp izađe i zatvori vrata za sobom.

Kada je izašao na ulicu, trg ispred trema bio je prazan.

Dok Holidej stajao je ispred ogledala u kancelariji i nameštao svoju uvek uredno vezanu kravatu.

— Da li je bilo rđavo? — upita on, ne okrećući se.

— Podnošljivo — odgovori čovek iz Misurija i baci šešir na vešalicu.

Holidej klimnu glavom.

— Mislio sam.

— Kako ste znali da sam bio u hotelu?

— Nisam bio siguran, ali sam opazio s druge strane ulice, kada je Mek Masters vodio Ringa u zatvor.

— Smeo poduhvat. A da je pucala?

— Ona ne bi pucala — nastavi hladno kockar.

— Zar ste toliko sigurni?

Holidej klimnu glavom i približi se prozoru.

— Može se nekada i prevariti — zaključí maršal. — Žene su često u stanju da urade ono što ne bi od njih niko očekivao. A pogotovu žena koja voli i mrzi istovremeno.

— Možda.

Vajat, koji je tek seo, skoči i pogleda ispitivački Džordžijanca.

— Ali, da je pucala? Vaš metak ne bi imao toliki domet. On svakako ne bi stigao do prozora.

— Ne...

— Ali...

Holidej odmahnu glavom.

— Pa šta, maršale? Šta treba da čekam? Na to da mi đavo polako pojede pluća. Da lagano umirem usamljen, dok vi jašete kroz pešćare Teksasa ili šume Montane i snežna brda Kolorada. Nećete biti tu ni da mi kažete poslednje zbogom...

Kockar ne završi misao već izađe napolje.

Tvrđim pogledom maršal je posmatrao svoga prijatelja, dok je ovaj uspravan, elastičnim korakom prelazio preko ulice i odavao čoveka čeličnog zdravlja.

A ipak, bio je smrtno bolestan.

On nije hteo da čeka na smrt. Pomisao da će morati da leži u postelji, nesposoban i umoran, dok ži-

vot i dalje napolju teče, a prijatelj jaši dalekim prostranstvima — bila je za njega strašna.

Šta je sve morao da izdrži!

Kada ga je posle jednog sata ugledao u Malbas baru uz šank, mahnuo mu je sa vrata da izađe napolje.

Krenuli su niz ulicu do prezbiterijanske crkve. Kada su bili sami, maršal uspori korak.

— Dok...

— Da — začu se Holidejev promukli glas.

— Vi znate da sam, pre nego što sam vas upoznao, bio dugo u Koloradu?

— Znam.

— Znam da vam neće biti drago da čujete ovo što ću vam sada reći ali ja to moram. Tada sam upoznao Indijanca...

— As-ko-la?

Vajat pogleda zaprepašćeno u oči kockara.

— Da, As-ko-la. Jednom sam vam ukratko ispričao o njemu. On je nekada bio veliki poglavica i uman lekar. Mi smo za vreme jedne snežne oluje prenoćili u kolibi nekog trapera. Bolovao je od iste bolesti kao i vi. O toj bolesti nije potrebno da razgovaramo. — As-ko-la takođe nije govorio. Ali on je dao belom čoveku nešto što mu je pomoglo. Jer kad sam posle nekoliko godina opet jednom tuda prolazio sreo sam tog čoveka koji je ne samo izgledao zdraviji nego i bio potpuno zdrav.

— Nema leka protiv ove opake bolesti, Vajat — muklo izgovori nekada poznati lekar.

— Možda ga Indijanci znaju.

— Onda bismo i mi to znali.

— Ne znači. Isto kao što su Crvenokošci do današnjeg dana sačuvali u tajnosti mesto gde se nalazi zlato, mogli bi i svoja sredstva za borbu protiv podmukle bolesti da sačuvaju za sebe.

Nastala je tišina.

Onda Džordžijanac upita oštro:

— I? Šta želite sada?

— Kad ovde upostavimo red, krenućemo u Kolorado.

— U brda?

— Da.

— Šta ćemo tamo?

— Nije isključeno da je As-ko-ja još živ...

Bila je to slaba nada, čak i manje od toga, za koju se čovek iz Misurija grčevito držao. On bi krenuo na put u brda među Indijance da potraži poglavicu. Onog istog Indijanca koji je pre mnogo godina vodio borbu na Velikoj žutoj reci i bele napadače vraćao njihovim domovima okrvavljenih glava.

Da li je Indijanac, koji je još on-
da, kada ga je čovek iz Misurija sreo, bio starac, još živ?

Vrlo, vrlo slaba nada.

Spuštene glave išao je Holidej prema kući u kojoj je stanovao.

Da li je predlog Vajata mogao u njegovoj duši da izazove zračak nade?

Nema čoveka koji se ne nada, ne želi da može da se nada? I ako je ta nada bila tako mala — pružila je nove snage, a možda i novu odvažnost.

Bila je noć.

Na nebu bez oblaka, crnom kao somot, svetlucale su zvezde.

Glavna ulica Taksona spavala je dubokim snom.

Na zapadnoj obali Santa Kruza u jednoj ulici stajala je kuća, nakrivljena od vetra, čija je fasada bila u potpunom mraku.

Isto tako je i strana prema dvorištu bila u potpunom mraku, tako da je kuća izgledala avetinjski.

Pa ipak, u toj kući su stanovnici još bili budni.

Gore, ispod krova, u sobi koja se nije mogla videti ni sa ulice, a ni iz dvorišta, pošto je bila dobro zaklonjena, sedelo je sedmero ljudi oko prašnjavog stola.

Izgledali su tako da su izazivali strah.

Izobličeni, divlji likovi mutnih očiju, ljudi koji su se čak i od najgrubljih građana Taksona znatno razlikovali.

Već svojom spoljašnošću izgledali su daleko opasniji.

A i bili su mnogo opasniji.

Bili su to Klantonovi.

Ovi ljudi, koji su se, pola godine posle strašne borbe u tombston-skom O. K. koralu, u kojoj je Vajat Erp pobedio Ajka Klantona i njegovu družinu, opet sakupili, stvorili su bandu pod imenom „Klanton“, iako se među njima više nijedan Klanton nije nalazio.

Fin, Ajkov mlađi brat, pojavio se jednom u Taksonu, ali se ubrzo povukao. On nije imao ni jednu od onih osobina kojima se isticao njegov brat. Ni volje, ni pameti, ni talenta za organizovanje, ni moć ubeđivanja, a pogotovu nije imao ni najmanje sposobnosti da vodi i upravlja ljudima i da ih drži udružene. Sve ono što je bandit Ajk Klan-

ton posedovao. Bio je veliki vođa bandita.

Njegov brat Bili, najmlađi od Klantonovih, poginuo je u borbi kod O. K. korala. Fin, srednji od braće, bio je bandit i prestupnik, ali ne borac.

Dakle, on nije bio čovek koji bi mogao ostatak nekadašnje, u celoj zemlji ozloglašene bande, ponovo da okupi i povede. Čak tog momka niko nije želeo da vidi u svojim redovima, jer je bio neizlečiva pijanica.

Bilo je dosta razloga koji su dali povoda bandi da i dalje nosi Klantonovo ime. Čak im je bilo stalo do toga imena jer ono je još uvek imalo odjeka. Nije bilo važno što je taj ugled bio loš.

Prema vratima je sedeo divlji, zdepast i pohaban, Sirli Bil u žutoj drečećoj košulji razdrlijenoj na grudima, sa maramom oko vrata, neuredno vezanom i jarko crvene boje. Žvakao je duvan iz Virdžinije, podbočen grubim rukama koje su ličile na šape. Sirli Bil nije bio vođa bande, ali ipak njena prećutno priznata glava.

Levo, pored njega, sedeo je, zaljubljen u stolicu, jednooki Pit Spens, po svemu naslednik opasnog Frenka Mek Loverija, koji je ranije bio savetnik Ajka Klantona.

Desno od Sirlija Bila sedeo je Bili Kleborn.

Pored njega Hank Sviling.

Na prozoru su sedeli Leut Pregor i Soni Višer, dva takođe mračna tipa iz okoline Tombstona, koje je ponekad Ajk Klanton koristio kao uhode. U uglu je stajao melez

Florentino Kruz, zvani Indijan Čarli.

„Elita” nove Klantonove bande!

Banda prestupnika, koja nije imala udarnu moć nekadašnje Klantonove družine, ali nije zaostajala za njom po svojoj bezobzirnosti i opasnim namerama.

Ajk Klanton je suviše dugo i stvarno „vrlo obdaren” u svom zanatu, vodio bivšu družinu i svi ovi su dobro izučili taj zanat.

Sirli Bil se dugo uzalud trudio da se izmigolji ispod okrilja vođe bande Ajka Klantona. Ali ipak je njegove metode sa uspehom podražavao.

Spens, koji je ranije uvek bio uzdržan, snalazio se sve bolje i bolje u ulozi svog mrtvog prethodnika Frenka Mek Loverija.

Klantonova družina je ponovo živela i predstavljala opasnost!

A posle ubistva Morgana Erpa, kada je izgledalo da se rasturila, izrasla je još veća i jača.

Sirliju Bilu je uspelo da privuče u bandu Višera, Pregora i još neke momke.

Sve u svemu bilo je tu sada jedanaest okorelih bandita.

Četvorica odsutnih krstarili su usnulim gradom po unapred utvrđenom planu.

Klantonovi su imali o mnogo čemu da razmišljaju.

Ipak, u ovom gradu šerif se zove ERP! Ime koje je značilo strah i trepet za njih.

Kao i šerifov prijatelj, najbolji i najčuveniji strelac na celom zapadu: Dok Holidej!

Okupio je Vajat Erp oko sebe još trojicu ljudi, sa kojima se takođe nije moglo šaliti.

Trebalo je i sa drugima računati, sa Fleperovima, Hatavejevima, sa ljudima kao što su Dalahej i Bukman.

Uostalom, trebalo je razmišljati i o dolasku Džonija Benta.

Njegova družina je bila najtvrdi zalogaj za Klantonove, ako se izuzme neizbežni napad na šerifovu kancelariju.

Sirli Bil i njegovi ljudi nisu slučajno došli u Takson. Njih je privuklo zlato, žuti metal koji je i ostale bandite doveo u Takson.

Vest, koja je govorila o transportu zlata, proletela je zemljom kao vihor.

Izgleda da nije bilo bandita „od ranga i imena” koji se tu nisu našli.

A sada još i ta Bentova banda!

— Veliki Bent! — Sirli Bil Brocius rekao je to i udario ogromnom šakom o tešku ploču stola, tako da su flaše i čaše, koje su stajale na njemu, zaligrale.

— Neka samo dođe taj žutokljunac! Mi smo spremni. Tako ćemo ga poraziti da njemu i njegovim momcima neće više ništa biti potrebno!

Spens se zacereka.

— Oprezno, Bill! Ne sme doći do ulične borbe, inače će nas Vajat Erp uhvatiti za gušu. A moram da priznam da nemam ni najmanju volju da ga ovde negde sretnem.

— Taj susret će biti neizbežan! — reče Sirli Bil muklo.

Spens se uhvati za vrat.

— Baš ti hvala. Još nisam doživeo susret sa tim čovekom, koji bi se na kraju završio loše po njega.

— Ipak, onaj poslednji u Tombstonu — tamo je izgubio jednog važnog čoveka — reče Sirli Bil.

Pominjući važnog čoveka Sirli Bil je mislio na Morgana Erpa.

Izgleda da nekoga nije dirnulo što Sirli Bil tako otvoreno o tome govori.

Ali Pet Spens protrlja svoj plavocrveni nos i prasnu:

— Rekao sam; na kraju, Bil, a mi još nismo na kraju. Do sada je taj pas uvek imao poslednju reč!

Jedan trenutak vladala je tišina. Onda se začu glas koščatog Hanka Svilinga:

— Mi bismo morali prvi da udarimo na njega.

— Na koga? — progunda melez, koji je stajao kod vrata.

— Na maršala i njegove pse.

Indijanac se nasmeja promuklo.

— Ti si još prilično zelen, Sviling.

Sirli Bil napreže sluh:

— Bilo bi najbolje kada bi maršala prvo izbacili iz igre, jer...

— To će biti sasvim sigurno — dobaci Spens.

— Ipak, morali bismo prvo protiv njega preduzeti mere.

— Pa zar to nismo učinili? Konačno, Spens je sve pokušao i one magarce u krčmi pridobio za nas. Čak smo pridobili i onog ljigavog pacova Ramaka. Prevarom smo udaljili iz grada drugog sudiju i predsednika opštine. Po mišljenju ljudi, poštanska kola sa juga će davno biti gomila iverki kada se oni u Preskotu dosete da su prevareni.

Ali tačno je da je maršal naša najveća smetnja. Njemu moramo da posvetimo najveću pažnju...

— To nam je palo na pamet prilično kasno — zanovetao je Pregor. — Sutra posle podne dolazi Bent sa svojim ljudima. Ako hoćemo da ga nateramo da ode, to mora što pre da se uradi — koliko sutra ujutru, pre nego što pusti korenje u ovom, njemu stranom gradu.

Oni su znali koje im sve teškoće stoje na putu. Na putu koji je trebalo da ih odvede do guvernerovog zлата. Godinama stara prepreka, koju nisu mogli sa uspehom da savladaju i koja im je uvek iznova stajala na putu. Ogromna brana, koja je nosila ime Vajat Erp.

Posle savetovanja od jednog i po sata ljudi Klantonove bande doneli su odluku.

Indijan Čarli je bio određen za špijuna. Za taj posao je bio bez sumnje najbolji čovek koga je banda imala.

Pregor je dobio nalog da otrči do šerifske kancelarije, a Višer da mu štiti odstupnicu.

Sviling i Kleborn su bili određeni da raščiste ulicu.

Sirli Bil i Ptt Spens ostali su, razume se, izvan dometa vatre.

Nešto kasnije objasni Spens:

— Poni Dila moramo izvući iz zatvora. Ako ga Vajat izvede pred sud, biće odviše smrada. Dila za moj račun ima mnogo sličnosti sa Fin Klantom. Ako ne pije nekoliko dana — a to je sada slučaj — dovoljno je da mu Vajat stavi pod nos flašu viskija, pa da ovaj progovori

i izbrblja sve. Moramo ga noćas izvući iz zatvora

— Zašto to kažeš tek sada? — prekori ga Sirli Bil. — To si i ranije znao.

— Da, ali ranije se ne bi niko našao ko bi to uvideo. Kod nas mora uvek prvo da gori, pa onda tek da se donese voda...

Ali u programu nije bilo samo nasilno oslobađanje Ponija Dila, iz zatvora, već i otvorena borba protiv šerifa, na koju su se rešili prestupnici sakupljeni u Taksonu.

Dok su Hatavejevi spavali i sanjali o sjajnom dragocenom metalu, dok je Bil Bukman, potpuno pijan, čučao u uglu jedne skrivene odaje u Hilerovom salunu, dok je ozloglašeni Kid Dalahej, naoružan do zuba, kao i uvek, u maloj Vodenj ulici u zgradi konjušnice kovao svoje mračne planove kako da dođe do više zlata od ostalih i po stoti put ih proučavao, dok su Fleperovi hrkali u zatvoru, Klantonovi su bdili i pleli svoje opasne mreže.

Tišina u Glavnoj ulici bila je prividna.

Više mračnih prilika šunjalo se kao senke kroz mrak koji je obavijao zgrade.

Tamo ispred šerifove kancelarije goreo je fenjer pričvršćen za zid.

U svakom mestu, gde je predstavnik zakona Vajat Erp radio, goreo je fenjer cele noći pred šerifskom kancelarijom.

Bilo je to zato da ljudi noću odmah mogu da pronađu šerifa, a sem toga imali su i osećanje da se ovde bdi...

Mračnog izraza lica zurili su ljuđi Klantonove bande u veliki prozor čija je donja polovina bila od mlečnog stakla ukrašenog šestokrakom zvezdom.

Bilo je to skupo staklo, koje je već više godina odoljevalo puškaranjima u Glavnoj ulici.

Niko od bandita ne progovori ni reč.

Niko od njih nije bio dobre volje.

Indijan Čarli se nije pojavljivao.

Ali, ako bi opasnost bila na pomolu, on bi odmah opomenuo svoje drugove. U tom pogledu moglo se potpuno osloniti na meleza kosih očiju.

Pregor je držao revolver u ruci.

Višer je još uvek stajao levo od njega i munuo ga lako u slabinu.

Pregor klimnu glavom. Znoj mu se slivao u malim potocima niz leđa.

„Prokletstvo“, najednom mu je sinulo kroz glavu, „šta on tu namerava, protiv koga se zatrećao?“

Tamo preko bio je Vajat Erp. Veliki, neustrašivi Vajat Erp.

A možda i Dok Holidej, đavolski brzi Holidej, sa svojim revolverima koji su sejali smrt.

Pregor je teško disao i nije se micao sa mesta.

Spens je svima izričito naredio: — Ne izustiti ni jednu jedinu reč. Taj Vajat Erp sve čuje!

Kao od kamena isklesan, stajao je kasapski pomoćnik iz Tombstona Loton Pregor i piljio u mutno staklo na suprotnoj strani ulice.

Višer ga nije ponovo munuo.

A Pregor je baš na to čekao. Ustreptala srca je čekao da ponovo

oseći udarac u rebra, kakav je osetio pre jednog minuta.

Jasno, Pregor nije mogao da slušati da je i njegov prijatelj okupiran istim mislima.

Nekadašnji rudar Džek Višer, koga su još u dečaćkim godinama, zbog njegove živahnosti, nazvali Šoni, sada je bio veoma potišten i zamišljen.

Ajk je bio taj koji ga je povukao na stranputicu, „veliki“ Ajk Klanton lično.

Pre nekoliko godina sreo ga je na putu za Bizbi, pozvao ga u kantu u malom naselju Poter i častio pićem.

Bezgranično zaslepljen, mladi Višer je sledio kao senka velikog desperadosa i u početku samo služio kao glasnik i trčkaralo, a kasnije izvršavao sve što bi mu veliki Ajk Klanton naredio.

Nagrada koju je za to dobijao bila je beznačajna.

Ali Šoni Višer se osećao počastvovanim što lično poznaje velikog Ajka Klantona i što može da mu koristi.

Na taj način stigao je na stranputicu, na kojoj se još uvek nalazio.

Ta stranputica dovela ga je na ivicu provalije baš u ovim noćnim satima na Glavnoj ulici Taksona. Toga je bio i sam svestan, pa mu nije bilo lako na duši.

Ali tu su bili i ostali. Oni svakako ne bi dozvolili da ova dvojica odustanu.

Možda je Širli Bil bio negde u blizini sa jednookim. Možda bi ga spopao jedan od njegovih poznatih

napada besa i možda bi se mašio za revolver.

Višer se iznenada okrete i nestade u senci trema.

Pregor je čuo njegove korake, ali se nije usudio da se okrene.

Šta bi Soniju? Zašto je napustio svoje mesto?

Neočekivano se iz jedne bočne ulice pojavi jedna prilika.

Sirli Bil!

Pregor se trže i htede da pođe.

Ali krupni Brocius bio je već za njegovim leđima.

Pregor dobi tako snažan udarac u leđa, da odlete nekoliko koraka, a onda se ispruži na zemlju.

Začu se krik noćne ptice.

— Hej, to nije bilo rdavo, Čarli! — začu preplašeni bandit glas maršala, koji je dopirao s druge strane ulice. — Ali ne toliko dobro da bi mene moglo prevariti.

Indijan Čarli hteo je da opomene svoje ljude. On se krio u uzanom prolazu između dve kuće, ko- so od ostalih i primetio je opasnost, ali prekasno.

U tašni trema, koji se nalazio preko puta, pored šerifove kancelarije, primetio je neki pokret.

Sirli Bil opali odmah. Zverskim besom pucao je iz oba revolvera i vrelo olovo zasulo je drugu stranu ulice.

Meci su udarali o zid pored kancelarije.

Čovek iz Misurija bio je davno već u zaklonu iza drvenog pojila za konje, koje se nalazilo ispod trema.

Meci su zviždali iznad njega.

Brocius je odmah počeo da se povlači.

Da se Pregor nije uspravio i tako svojim telom zaklonio košcatog čoveka, Sirli Bil bi bio izgubljen, ili bi ga u najboljem slučaju maršal samo ranio i onespособio ga za dalju borbu.

Ali maršal nije hteo da puca u čoveka koga je trenutak ranije Sirli oborio. Vajat uostalom nije znao ko je taj čovek.

Banditi su se izmigoljili kao pacovi.

Bilo je suviše opasno slediti ih pustom i mračnom ulicom.

Polu sata kasnije pršte brušeno staklo na šerifovoj kancelariji i kamen prolete kroz razbijen prozor i udari sa treskom u vrata koja su se nalazila nasuprot prozoru.

Na kamenu je visila jedna cedulja.

Vajat je pročitao.

Neveštīm, iskrivljenim i velikim slovima pisalo je:

„Osveta za Tombston!“

—0—

Osveta za Tombston.

Dok Holidej, koga je ovo prenulo iz lakog sna, bio je već posle nekoliko minuta u kancelariji.

Čitajući cedulju, vrteo je glavom.

— Ovo miriše na Sirlija Bila.

— Na Pet Spensa, Indijan Čarlija, Bili Kleborna i Hanka Svilinga — nastavi maršal.

Kockar je stajao pored maršala u mračnoj prostoriji i gledao na ulicu.

— Ne mogu da se oslobodim osećanja, Vajat, da ćemo ponovo imati puškaranja. Oni imaju poseban

talenat da stvore situaciju koja je eksplozivna.

— Šteta za ovo lepo staklo — reče Vajat.

— Da — ali ako dobro razmislim, momci imaju već dovoljno dolara da ga plate.

— Ali, prvo se treba dočepati momaka.

— Tačno, no koliko vas ja poznajem, to je samo pitanje vremena. Čini mi se da ćemo vrlo lako stići do planina.

Vajat ga pogleda ispod oka.

— Dakle, hoćete da počete sa mnom u brda?

— Izgleda da ću morati...

Tako su sedeli još čitav sat u mraku i osluškivali, ali se više ništa nije desilo.

Klantonova banda se, očigledno, za prvi trenutak zadovoljila ubacivanjem kamena.

Svitalo je.

Zvezde su bledele i prvi ranoranioci su već izašli iz kuća i hitali na posao.

Dim iz dimnjaka nije išao vertikalno, kao inače; vijugao je preko krovova i kružio iznad njih, da bi konačno obrazovao sive oblake nad kućama.

Voz iz Džila Benda stići će u jedanaest sati, ako ne bude kasnio. Znači, gotovo još pet sati do dolaska.

Dosta vremena. Pa ipak nedovoljno za ljude koji su imali nameru da u gradu izazovu rasulo.

To su nameravali Hatavejevi. Namera se nije mogla pripisati Dže-

fu i Džeriju, jer je njihov otac opet mislio za njih.

A stari Hatavej je mislio još dalje.

Daniel Džeroboam Hatavej nije imao nameru da se suprotstavi šerifu. Stvarno nije imao. On je hteo da okrenete oružje protiv šerifovih neprijatelja.

Protiv Klantonovih.

Šta bi se moglo bolje učiniti da bi se srdžba ovog moćnog čoveka, koji je sedeo u šerifskoj kancelariji, otklonila, nego suprotstaviti se njegovim ogorčenim neprijateljima.

Dan Hatavej se čudio da do sada nikome nije pala na pamet ova ideja. Na primer Vont Fleperu i njegovoj braći. I Dalaheju, ili Bukmanu.

Stari nije čitave noći tremuo. Bio je u Glavnoj ulici i iskeženog lica stajao iza ugla Tomsorial palate i posmatrao šta oni „drugi“ rade.

On je znao da su Klantonovi bili ti što su se ovuda muvali, jer ko bi drugi imao smelosti da izaziva šerifa?

Dan Hatavej se udaljio tek kada je Sirli Bil bacio kamen na staklo šerifove kancelarije.

Nije se moglo znati kako će Vajat Erp da postupi posle ove drskosti.

Osim toga, stari Hatavej bio je celo vreme zabavljen mišlju gde se nalazi Džordžijanac. Taj Dok Holidej je imao osobinu, koju su ljudi mrzeli. Uvek se pojavljivao tamo gde mu se najmanje nadaju.

Najednom je začuo gore, na kraju ulice, neki šum.

Okrenuo se i opazio dve prilike. Brzo se sklonio u senku jedne kapije.

Ona dvojica su se lagano približavala.

Do Hataveja dopre jasan glas jednog od ove dvojice:

— To je bila prava ludost od Sirlija Bila. Nas je stalno opominjao da budemo oprezni i da razmišljamo o svojim postupcima, a šta on čini? On baca kamen u šerifovu kancelariju. Mislim da ništa gluplje nije mogao učiniti.

Višer je to rekao. Član Klantonove bande Soni Višer.

Pregor, koji je išao pored njega, progunda:

— Davo bi znao, zašto je to uradio. Kada se iznenada pojavio iza mene, pozeleo sam da je u paklu.

— Hoćeš li da se pridружиš ostalima?

— Ne, idem u stan.

„Kada bih samo znao gde se nalazi taj stan“, pomisli Hatavej.

Onda začu glas jednoga od dvojice Klantonovih ljudi:

— Stara je čistunica, ali mi se njene kćeri ne dopadaju. Liče na Indijanke.

Starom građaninu Taksona više nije ni bilo potrebno da prisluškuje.

Postojala je samo jedna žena, čije su kćeri izgledale kao Indijanke: Loni Ruster, koja je u ulici Krik imala perionicu rublja. Imala je tri kćeri — jednu tamniju od druge. Zašto su imale tu bronzanu boju kože, to niko nije znao pouzdano. Ali građani Taksona bili su složni u tome da je samo otac Indijanac mogao tome da doprinese.

O takvom tajanstvenom udvaranju lepe pralje niko nije ništa znao.

Ili je ipak postojao neko koji je bio upućen u to: Ajk Klanton! On je uvek bio kod Rusterovih kada se nalazio u Taksonu. Zašto? Ni na to pitanje niko nije znao tačan odgovor.

Stari Hatavej se čudio da se to zaboravilo. Šta se sve nije vremenom zaboravilo! Ajk Klanton je bio sa tom upadljivo lepom i još uvek privlačnom ženom u prijateljstvu. Sada ga duže od pola godine nisu viđali u gradu.

Sirli Bil je pošao starim tragom i nekadašnje gnezdo „velikog gazde“ opet koristio.

Oni su, dakle, noćili dole u perionici.

Loni Ruster imala je dovoljno prostora. Kuća je bila tako velika da se od nje mogao napraviti hotel. Osim ove, imala je još dve prostrane sporedne zgrade.

Kuća se nalazila između škole i stare, jedva upotrebljive, opštinske zgrade.

Znači na pogodnom mestu, koje je noću bilo neobično tiho i pusto.

Niko nije mogao da primeti prisustvo Klantonovih, kada bi se ovi šunjali prema kući.

Preko dana nisu boravili u njoj, jer je Hatavej Svilinga i Kleborna video više puta u Vodenoj ulici.

Stari, kockar i varalica nije mogao da se oslobodi misli da samo Klantonovi mogu da budu ozbiljna smetnja u borbi za transport zlata.

Dalahej je bio sam.

A Bukman, za koga se govorilo da je takođe u gradu, imao je jake razloge da se krije. Ako bi mar-

šal prepoznao samo njegov šešir, bio bi izgubljen.

A veliki Bent?

Bandit iz Jume bio je drugi po važnosti u Hatavejevom planu.

Ne, on se neće boriti sam protiv Benta i njegove bande. Imao bi suviše male izgleda na uspeh. Konačno, imao je samo svoja dva sina.

Klantonovi moraju da se bore protiv Benta. I kada pobede Benta, kako je pretpostavljao Hatavej, borbu će on nastaviti protiv njih. A kako će se to odigrati, o tome će još da razmisli, jedno je izvesno — mora da razbije njihovu bandu.

Dosta bi bilo postignuto i time ako bi Kleborn, Sviling i jedan od vođa nestali. Jedan čovek iz elite Klantonove družine.

Taj čovek zvao se Pit Spens.

Dan Hatavej je imao plan da Pit Spensa izbaci iz borbe. On je čak imao osnova da veruje da će mu to uspeti.

Naime, on je Spensa poznavao već više godina. Nekada su u Nogalu zajednički „radili“, ali za zelenim stolom.

Stari lupez je dugo i temeljno odmeravao svoje šanse.

Okolo dva sata po ponoći probudio je svoja dva sina Džefa i Džerija.

Džef ga pogleda sanjivim očima.

— Šta ti je sada opet, stari?

— Jezik za zube, Džef. Ti znaš da ja neću da tako govorim sa mnom. Ja sam ti otac i ti moraš da me poštuješ.

— Nego šta, Džef — reče Džeri podmešljivo. — Za sve što imaš

i što si postao moraš biti zahvalan svom dragom tatici.

Na Džerijevom bucmastom licu snažno odjeknu šamar.

— Reci još nešto ovako, momče, i nećeš više biti u stanju da učestvuješ u velikoj trci za zlatom.

Stari je dobro poznao svoje sinove. On je znao da samo na ovaj način može nešto postići kod Džerija.

— Dobro, oče, šta nameravaš? Svakako nas nisi probudio usred noći samo zato da nam dokažeš da još uvek imaš čvrst udarac.

— Sigurno da misam, Džeri. Imam nešto izvanredno u planu. Dok ste vi spavali vaš otac je razmišljao i planirao. Vi znate da nemamo mnogo vremena ako hoćemo da stvorimo sebi relativno dobru poziciju u celoj ovoj stvari...

Sada stari kockar izloži svoj plan sinovima.

U tom planu nije bila glavna stvar sa Poni Dilom, već partner koga je stari izabrao za svoju borbu protiv Klantonovih.

Mladi Hatavejevi sinovi zinuli su kada su čuli od oca koga je izabrao za taj posao.

— Sudiju Ramaka? — ote se Džeriju sa usana. — Jesi li pio, oče?

— Ni kapi, Džeremi. Sasvim dobro si čuo šta sam kazao. Plenti Ramak će biti nama uz bok u toj borbi.

— Aha, a šta on kaže na to?

Sedokosi bandit je trljao ruke.

— Do sada još ništa nije rekao. Ali tu se nema šta mnogo da kaže. Ja sam tako isplanirao i tako će biti i učinjeno.

— Aha — opet će Džeri očigledno sa nevericom. On je smatrao da u predstojećoj borbi nemaju ni najmanju šansu. Ali iz straha pred ocem zadržao je svoje mišljenje za sebe. Nikako nije mogao da sakupi toliko hrabrosti da o tome razgovara sa njim.

Dan Hatavej je, naravno, na svoj način prilazio stvarima. Pre svega, već zamišljeni plan je bez oklevanja odmah sprovodio u delo.

Niko od bandita u gradu nije računao sa Hatavejevima. U početku, kada su oni stigli, ostali banditi su se mrštili. Mrštili su se i Klan-tonovi i drugi, koji su bili rešeni da se bore za zlato. Onda su ova trojica prilično brzo otpisana. Nisu se krili kao ostali. Viđali su ih u krčmi. Nisu se družili sa Fleperovima, koji su se prvo uzdržano, a onda i otvoreno pojavljivali. Razgovarali su sa građanima i uopšte se ponašali kao da su stvarno samo radi posete rođacima došli u Takson.

Lukavi kockar je, međutim, svoje adute držao u rukama i ostvarivao svoj plan.

Oko osam časova stajao je u maloj, negovanoj bašti Plenti Ramaka, u ulici Ajo.

Postarija žena, koja je starog Hataveja oštro odmeravala, saopštila mu je da Ramak nije kod kuće.

— A gde ga mogu naći? Imam nešto važno da mu...

— Vi ste Dan Hatavej — prekide ga žena.

— Tačno, madam.

— Ja ne znam o čemu bi moj brat mogao sa vama da razgovara,

Lice staroga Hataveja se nasmiješi.

— Valjda nećete da me vredate madam — reče on promuklo. — Ja sam grešio, ali sam i ispaštao. Započeo sam nov život.

— Meni je to svejedno. Plenti mora da zna sa kime ima posla — reče zajedljivo žena.

— Naravno — složi se bandit.

— On je, dakle, gore u Fort Lovel Roudu.

— Kod koga?

— Kod sveštenika.

— Kod... — stari ne završi. Počea se po bradi i onda nastavi: — Stara lopuža hoće da iskoristi poslednji trenutak da otvori i u toj „banci“ konto.

Žena ga iznenađeno pogleda.

— Kako se usuđujete! Vi, čovek bez poštovanja za bilo koga. Sveštenik Forgestan nije podmitljiv. Osim toga — govorila je uzbuđena žena — mome bratu to nije nužno. Forgestan je njegov prijatelj.

— To mora da je sasvim mlado prijateljstvo — odgovori Hatavej i skide svoj iznošeni šešir. — Bila mi je osobita čast, mis Ramak — reče i natuče ga ponovo duboko na oči.

Žena bez reči zalupi vrata ispred nosa ovog nepoželjnog gosta.

Nešto kasnije našao se Daniel Hatavej u novoj četvrti Taksona, u prostranom Fort Lovel Roudu, pred lepom kućom sveštenika, sagrađenom od kamena.

Zakucao je na vrata komadom mesinga. Odmah se začuše oštri koraci.

Sam sveštenik je otvorio vrata. Bio je to čovek srednjeg rasta, asketskog lica i oštrog pogleda.

— Ja tražim sudiju Ramaka. Čuo sam da je kod vas.

— Da. Mister Ramak, ovde je Dan Hatavej. Hoće da govori sa vama.

Sudija je, oklevajući, izašao iz dnevne sobe u hodnik. Pogledao je starog lopova žminkavim očima.

— Hatavej? Šta hoće?

Čekao je odgovor.

Hatavej mu se kezio ljubazno.

— Hteo bih samo nekoliko reči da vam kažem, sudijo.

Sveštenik Forgestan uze svoj crni šešir iz garderobe.

— Ja i onako moram u školu — peče.

Sveštenik ode.

Hatavej i Ramak ostadoše sami. Neko vreme stajali su jedan prema drugome. Onda Hatavej polako pođe hodnikom i zatvori vrata za sobom.

Još uvek se cerio.

— Helo, Plenti, kako stoje stvari?

Sudijino lice otvrdnu.

— Šta ti pada na pamet? Mi nismo sami. U kuhinji je domaćica...

— Ona je gluva — odgovori brzo Hatavej, još uvek iskežen.

— Šta hoćeš? Ja nemam vremena za tebe...

Osmeħ na izboranom licu prestupnika iščeze.

— Nemaš vremena. To sam i mislio. Ti, burazeru, nisi nikada imao vremena. Ali, na žalost, sada ćeš imati da nađeš vremena za tvog polubrata.

Ramak jurmu prema njemu, bleđ od straha i pritisku mu ruku na usta.

— Čuti! Ako te neko čuje...

Hatavej grubo odgurnu Ramaka i ovaj odleti do vitrine, koja je stajala uz suprotni zid i staklo pršte pod njim.

— Ceo grad će me čuti, Plenti Hatavej!

Sudija spusti glavu očajan. Najzad mu se mučno i jedva čujno ote sa usana:

— Šta hoćeš?

— Hoću da dođem do novca iz poštanskih kola guvernera. Ili bar do najvećeg dela tog novca.

Plenti Hatavej, polubrat prestupnika, koji je uzeo ime Ramak, histerično se nasmejao.

— Ti si još uvek ona stara sanjatica, Dan. Šta ti zamišljaš? U gradu je Vajat Erp. I Dok Holidej. Ako zamišljaš da protiv njih možeš nešto da uradiš, onda ti se mogu nasmejati u brk. Osim toga, sigurno ti nije promaklo, da su se osim tebe još i drugi ljudi naoštrili na taj novac?

— Naravno da nije. Ima tu nekoliko individua...

Ramak se uspravi. Oči su mu sevale.

— Individue? Čoveče, Klantonovi su u gradu.

— Znam.

— I? Zar stvarno uobražavaš da protiv njih imaš ma i najmanje šanse?

— Da, Plenti, imam jednu šansu.

— Ah...

— Da!

— I kako se zove ta šansa?

— Ona ima dva imena: Pit Spens i Plenti Hatavej.

Sudija je pozelenio.

— Spens i ja? Jesi li poludeo? Kakve veze ja imam sa tim?

— Ne pretvaraj se, stara lisice! Zar nisi baš u Milbas baru sluđivao ljude? Samo da bi ih odvojio od građana koji poštuju zakon. Ipak nisi uspeo. Ja tačno znam šta je tvoja namera, druškane. Ti hoćeš da staneš uz bok Klantonovih.

— Laž! Bestidna laž!

Bez razmišljanja, istom brzinom i istom snagom, kojom je udario svog sina, raspali kockar desnicom svog polubrata po obrazu.

Ramak se zatetura unazad, dok je ruku pritisknuo na crveni obraz.

— Za ovo ćeš se kajati, prokleta lopužo. Razbio si mi vilicu.

U ruci mu se najednom našao mali revolver sa četiri metka.

Ali Hatavej je ostao hladan i izbacio mu oružje iz ruke.

Revolver se uz zveket otkotrlja na pod i udari o kuhinjska vrata.

Ovaj udarac o vrata uplaši domaćicu.

Otvorila je vrata.

— Jeste li zvali, mister For... Nije završila, već je uplašeno pogledala ovu dvojicu.

Hatavej dođe do vrata i zalupl ih.

Onda se vrati, stade pred sudiju i prosijta:

— Ti ćeš tačno raditi ono što ti budem rekao, Plenti, inače ćeš u gradu biti smatran vrednim koliko i ja, tvoj brat.

— Ti nisi moj brat — prasnú sudija.

— Ne? — nasmeja se Hatavej. — Imamo istog oca, moj stari. Prema tome, hoćeš ili nećeš, moramo biti braća.

— Ali ja ne želim da budem s tobom u srodstvu, čoveče! — Ra-

mak spusti ruku, koju je držao na licu i unese se u lice Hataveju. — Ja sam te se odrekao već onda u Kansas Sitiju, kad...

— Kad su me ukebali. Slobodno možeš dalje da govoriš. Možda nisi ni to zaboravio da je veliki deo mog novca, dobijenog za kockarskim stolom bio...

— Tvoj lupeški novac!

— Dobro — složi se Hatavej u naletu velikodušnosti — zovi ga kako hoćeš. U svakom slučaju, moj novac ti je omogućio da otputuješ u Boston na studije i da postaneš sudija. A šta sam ja od toga imao? Ništa, baš ništa. Školovao sam jednog prijavog lupeža, koji me je napustio kad sam bio u najvećoj nevolji. Koji nije preuzeo moju odbranu već me se odrekao. Došao je čas obračuna, Plenti Hatavej. Danas ćeš platiti...

Jedan trenutak vladala je tišina. Čulo se negde otkucavanje sata. Zaškipao je pod.

— I? — reče jedva Ramak.

— Od ovog trenutka ćeš biti uz mene, Plenti.

— Čemu?

— Ja ću se boriti protiv Klantonovih.

— Ti si poludeo. Da, poludeo. Sada znam da si potpuno lud!

— Nipošto! Napred, polaziš za mnom!

Glave, uvučene u ramena, stajao je mali sudija pored visokog lukavog prestupnika.

Izgledala su čudno ta dva polubrata, jer nimalo nisu ličili jedan na drugog.

Hatavej zastade ispred kuće Leoni Ruster.

Kada je Ramak primetio kuda Dan hoće da ga odvede, zastao je.

— Šta ćeš ovde?

— Videćeš!

— Nemam ni najmanje volje da idem Rusterovima.

— Znam. Iako si nekada prosio majku, ti si pre godinu dana imao obraza da zaprosiš njenu ćerku.

— Kakve to veze ima...

Ramak htjede da se okrene.

Hatavej ga čvrsto uhvati.

— Pusti me — prosikta sudija.

— Ja sam čovek zakona, a ti, ti si bedni kažnjenik, kockar, varalica i...

Pljas!

Bandit na sred ulice ošamari „čoveka od zakona“.

Bilo je zaista čudno da to niko nije video.

Hatavej povuče maloga čoveka sasvim uza sebe.

— Ili ćeš sada činiti što ti kažem, Plenti, ili si gotov. Ako ovde neko dozna da si ti moj brat, nema ti više života u Taksonu. Ni u Taksonu, ni ma gde, jer ću te sa vernom odanošću rodaka svuda pratiti.

— Ti si čudovište!

— Još jedna ovakva reč, Plenti i ja ću te uništiti. Tako, a sad slušaj. Hoćeš da budeš čovek od zakona? Ti si varalica, lupež, baš kao i ja. Ko je od Džona Bezenbruka uzeo sedam stotina dolara da bi osudio Frenka Matesa? Ko je oslobodio Erni Džekobsa i Pol Fabra uz naknadu od četiri stotine dolara? Ko je Vint Hospeta poslao na vešala da bi njegovu ženu...

Plenti Ramak prebiede kao kreč

i brzo stavi ruku na usta svome polubratu.

— Dosta! Ne govori više!

Dakle, Dan je tako podrobno ispitivao život svoga brata, i mržnjom prevarenog sledio je godinama trag, sve dok nije o njemu doznao toliko da ga je mogao lako strpati u Fort Vort ili u kamenolom Seskatevu.

Glas podmitljivog sudije odjeknu promuklo i slomljeno:

— Šta onda želiš?

— Da izvučeš napolje Pita Spensa.

— Kako to da izvedem? On će odbiti da izađe sa mnom na ulicu. Tu negde može da se nađe neko od šerifovih ljudi.

— Ti ćeš mu reći da je vazduh čist. Dalje ćeš mu reći da imaš važnu vest, koju samo njemu možeš da poveriš. On će poći sa tobom, jer ne postoji lupež koji nije spreman da svakog trenutka iskoristi preimućstvo nad svojim drugovima.

— Kuda treba da odem sa njim?

— U Glavnu ulicu.

— Nikada... On će mi razbiti glavu.

— Neće to učiniti! Reći ćeš mu da će Vajat Erp kroz nekoliko trenutaka napasti gnezdo kod Rusterove.

— Onda će odmah da napusti grad.

— To sigurno neće učiniti, ako mu kažeš da je šerif opkolio grad.

— Prokletstvo! Ti si đavo!

— Slušaj! Reci mu da je siguran samo u tvojoj kancelariji u Glavnoj ulici.

— Siguran!? Čoveče, pa on se

nalazi preko puta šerifove kancelarije!

— Baš zato!

— Nikada ga neću odvesti tamo.

— Hoćeš, momče, inače ću ja tebe u Seskatevu.

Ramak drhtavim rukama ispravi šešir i uđe u kuću Leoni Ruster.

Vajat Erp podiže pogled kada je stari ušao u kancelariju.

— Moje ime je Hatavej. Dan Hatavej.

Vajat zabaci šešir na potiljak

— Šta hoćete?

— Imam poklon za vas.

— Poklon?

Dok Holidej, je stajao u mračnom uglu pored vrata, koja su vodila u zatvor, reče:

— Poklon od mangupa smrdi!

Hatavej poskoči.

Kockar ga je uplašio.

— Je li to Dok Holidej!

Vajat klimnu glavom.

— Ako nemate ništa protiv, Hatavej, da, to je Dok Holidej. Iimate li, možda, i za njega poklon?

— Ne treba da se podsmevate. Pretpostavljam da i Dok može imati udela u tom poklonu.

— Ah...

Iznenada u Hataveja se uvuče neprijatno osećanje sumnje. Nije mogao, a da ne konstatuje, da njegov plan stoji na prilično labavim nogama.

— Šta predstavlja taj poklon — ispitivao je čovek iz Misurija.

Bandit se okrete i pogleda kroz razbijeno staklo.

— Dodite ovamo...

Čovek iz Misurija i Dok Holidej stadoše pored njega. Sledili su Hatavejev pogled.

— Ja ne vidim ništa.

— Samo strpljivo.

Jedan minut je prošao.

Onda Vajat gurne staroga.

— Vi ste očigledno već rano ujutro pili, Hatavej. Ako hoćete da me pravite budalom...

— Ne, sigurno ne. Kunem vam se!

Znoj mru je oblio čelo.

Prokletstvo, gde su Ramak i Spens? A šta, ako se jednooki nije dao prevariti?

Možda je Hatavej suviše računao sa utiskom koji će kod lupeža izazvati maršalovo ime.

Dva čoveka se pojaviše iz sporedne ulice.

Jedan od njih je bio sudija Ramak.

Drugi je tako držao glavu, da mu se lice nije moglo videti.

Hatavej opsova.

— Do đavola, on okreće glavu, ali zakleo bih se da je to...

— Spens — reče tiho Holidej.

— Nesumnjivo — reče isto tako tiho Vajat Erp.

Ona dvojica su ušla u malu kuću preko puta, u kojoj je sudija imao kancelariju.

Samo što su ušli u kuću, a maršal zgrabi Hataveja za kragnu i povuče ga snažno sebi. Gledao ga je hladnim, tvrdim očima.

— Hatavej, šta ste naumili?

— Ništa, maršale! U svakom slučaju, ništa što bi vama moglo da naškodi. Kada sam bio pušten iz Kansas Sitija svima sam rekao da ću započeti novi život. Ali, niko mi nije verovao. Pa ipak, to je istina. Ja mrzim sve prestupnike, a najviše ove Klantonove

Ako je varalica verovao da će maršal odmah otrčati da uhvati Spensa, prevario se.

Serifsku kancelariju je, naravno, odmah napustio Holidej i to kroz dvorište.

Vajat je još držao Hataveja.

— Otkuda ste znali da će Spens doći u Glavnu ulicu?

— Video sam ga. Čuo sam kada je oslovio sudiju. Ramak ga nije poznavao. Vi sigurno znate da je sudija jako kratkovid. Dobro sam čuo da je Spens rekao da hoće da iznajmi jednu sobu u maloj kući preko puta za pedeset dolara...

— Jednu sobu za pedeset dolara?

— Da, to je rekao. I Ramak ga je smatrao ludim. Odbio ga je. Ali Spens ga nije puštao. Pošto sam znao da će Ramak ići ulicom Abigal, ja sam potrčao...

Vajat ga nije puštao.

— Nešto se ne slaže u celoj ovoj priči, Hatavej. Reći ću vam nešto: Sami sebi ste iskopali raku, ako ste izveli neki mitkovluk.

Hatavej napravi nedužno lice. Onda je izgovorio reči koje nisu ostale bez dejstva.

— Pit Spens je ipak jedan od ubica vašeg brata, mister Erp.

Vajatova pesnica se otvori.

Hatavej se zatetura unazad.

Maršal je ukočenim pogledom gledao napolje kroz razbijeno staklo.

Tačno, Pit Spens bio je jedan od Morganovih ubica!

Najzad, zar nije zbog toga prihvatio ponudu sudije Fiedžeralda? Morganove ubice bile su u Takso-

nu. Jedan od njih je bio i okoreli Stilvel, bacač noževa.

Ostali su se krili negde u ne baš malom gradu.

Sirli Bil, Pit Spens, Indijan Čarli i, bez sumnje i peti član bande.

Da li je to bio Poni Dil, koga je Vajat već uhapsio?

Ili je to bio neko drugi?

Zagonetka oko tog petog čoveka još uvek nije bila razjašnjena.

Satima, do duboko u noć, saslušavao je Poni Dila.

Tombstonski bandit tvrdoglavo je poricao svoje saučesništvo.

Posle dugog saslušavanja Vajat je stekao utisak da Dil nije peti čovek, koji je u noći, kada je Morgan Erp bio ubijen, pobeo iz Tombstona.

Krivica Sirlija Bila, Indijan Čarlija i Pita Spensa bila je nepobitno dokazana.

— Idite preko i čvrsto šćepajte ubicu, maršale — reče Hatavej ustreptalim glasom. — Tog Spensa nikada nisam podnosio. Ni onda, kada je ovde na sudu stajao pred sudijom Fiedžeraldom, zbog toga što je prevario jednu devojkicu, ni kasnije, kada je sa Ajkom Klantonom došao u grad. Ponavljam: on je učestvovao u ubistvu vašeg brata.

Vajat podiže glavu.

— Odakle vi to tako pouzdano znate?

— To svi znaju. Ceo grad je govorio o tome. Klantonovi su došli ovamo odmah posle ubistva. Sirli Bil, Indijan Čarli, Pit Spens i Frenk Stilvel, koga ste uhapsili. S njima je došao i peti učesnik u šerifovom ubistvu...

Vajatove oči se raširiše.

— Nastavite, Hatavej! — reče on odsečno, tako da se prestupnik uplaši od oštine njegovog glasa.

— To je Ringo, Džoni Ringo.

Vajat se trže.

— Ko to kaže?

Hatavej podiže ramena.

— Govori se. Marga Flejbuš je pričao da se Ringo hvalisao time.

Vajat zgrabi varalicu za ruku i poče da ga gura prema ćeliji.

— Šta to znači, šerife? Šta sam učinio? Vi me ne možete zatvoriti — vikao je Hatavej, opirući se.

Stigli su do ćelije, u kojoj je revolveraš i kockar Džoni Ringo bio zatvoren.

Dendi-kockar i revolveraš sedeo je na ležaju. Levu nogu je podvukao pod sebe, a glavu malo oborio. Sevao je zelenim očima, gledajući kroz rešetke na vratima.

Vajat gurne Hataveja na rešetke, tako da su odzvanjale.

— Ponovite ono što ste mi upravo ispričali, Hatavej.

Ovo je bilo izgovoreno takvim tonom da se Hatavej i pored velikog straha od Ringa, nije usudio da usprotivi.

— Rekao sam da se u gradu govori kako se Ringo hvalisao da je učestvovao u ubistvu Morgana Erpa.

Ringo se namršti, onda ustade i dođe do rešetaka.

Njegove oči tražile su mračan maršalov pogled.

— Vajate, vi, valjda, niste verovali ovom pijanom starcu?

Maršal zgrabi Hataveja za rame i okrete ga sebi.

— Reći ćete mi istinu, Hatavej!

Varalica klimnu glavom drhteći.

Maršal gurnu ključ u bravu na vratima ćelije. Vrata se sa škripom otvoriše.

— Izađite, Ringo!

Revolveraš je s nevericom zurio u čoveka iz Misurija. Onda lagane izađe, ljuljajući se pri hođu. Bio je nepopravljivi naduvenko.

Vajat ga je posmatrao lako oborene glave.

— Ringo, bilo je pet učesnika u Morganovom ubistvu.

— Čuo sam to, Vajat, ali kakve veze...

— Ako još jednom kažeš „Vajat“, ti, prokleta hijeno, unišću te!

— Šta vi uopšte hoćete? Vi me optužujete za ubistvo...

— Ja ne optužujem, ja pitam. Jeste li bili sa ljudima ispred Hačsaluna?

— Ne! Ja nisam lud...

— To nije sigurno — začu se glas Holideja, koji se pojavio na vratima kancelarije.

— Ah, doktor je takođe ovde! — uzviknu Ringo. — Dobro, Vajat, to jest, maršale, budite fer i pustite me da se borim sa ovim majstorom u kartanju i potezanju revolvera. Ja imam neraščišćene račune sa...

— Mir! — zagurme maršal. — Vi ste u zatvoru radi puškaranja na ulici. Dva Klantonova čoveka bila su sa vama. Tvrdite li da nemate nikakve veze sa Klantonovima?

— Ja sam usamljen čovek, maršale...

— Nemoj se na to izvlačiti — dođi mu oštro Holidej. — Bolje odgovori na maršalovo pitanje!

— Da li i ovaj ima pravo da govori, Vajat?

Maršal ispruži levicu i zgrabi revolveraša za rever somotskog kaputa.

— Nemojte me izazivati, Ringo. Iscepkacu vas u sitno iverje, kunem vam se. I nemojte da se zavaravate nadom da ću dozvoliti borbu sa Holidejom. Neću dopustiti da na moje oči poginete. Moja je dužnost da vas predam sudiji. Ako ste vi peti čovek, koji je učestvovao u ubistvu moga brata, vi ste onda svakako izgubljeni.

Izenada se Ringo stvori iza Hataveja i htede staroga da gurne na maršala. Ali, potcenio je maršalovu brzinu.

Vajat odskoči u stranu i zakači revolveraša jakim levim krošoom, tako da se ovaj ispružio koliko je dug.

Džoni Ringo je potpuno grogi ležao na kamenom podu zatvora.

— Diži se! — zagrme Vajat.

Holidej je držao revolver u ruci. Ringo nije imao ni najmanju šansu da pobegne.

— Diži se!

Prošlo je nekoliko trenutaka dok revolveraš nije uspeo da se ponovo uspravi. Ječeći je trljao noge.

Hatavej je stajao između njih bleđ i uplašen. Upravo je proklinjao svoj plan.

— Ko je peti čovek? — upita maršal oštro, bezbojnim glasom.

Ringova glava se klimala tamno.

— To ne znam. Ja svakako nisam bio. U tako idiotskoj stvari nikada ne bih učestvovao. To treba da znate, maršale. A ko tvrdi da sam ja bio prisutan, taj laže. Đavo bi ga znao zašto laže.

Vajat gurne revolveraša natrag u ćeliju, pa zajedno sa Džordžijancem i Hatavejem napusti zatvor.

Kada su ušli u kancelariju, Holidej reče:

— On ne može iz dvorišta.

— Zašto ne?

— Mek Masters i Fermilion su u poprečnoj ulici.

— Ja ću sada otići preko — reče Vajat.

Hatavej uzdahnu.

Vajat ga ščepa za ruku.

— A vi ćete poći sa mnom.

— Ja...?

— Da, burazeru, ti.

Noge su mu klecale dok je napuštao kancelariju.

Vajat pređe preko ulice, ali ne u pravcu sudijine kancelarije, već prema Loneganovoj trgovini.

Odatle je pošao uz kuću do vrata sudijine kancelarije, gurnuo ih i našao se sa starim Hatavejem u hodniku.

Istog trenutka bio je u njihovom pravcu opaljen metak.

Hatavej se zatetura i posrnu.

— Ramak! — povika jednooki, koji je stajao na stepenicama. — Ramak, prokleti lešinaru, ti si mi postavio klopku.

— Sidite dole, Spens! Nemate nikakve šanse.

Jednooki se kao panter munjevitospusti niz gelender da bi se dočepao dvorišta.

Ali na putu mu se isprečio koc-kar.

Spens zastade i podiže revolver.

— Spens! — zagrme Vajat. — Okrenite se i pogledajte me u oči.

Prestupnik se okrete sasvim lagano.

Sudija je stajao upalog, požutelog lica i grčevito držao ruke na srcu, koje je divlje lupalo.

Hatavej se naslonio na zid hodnika i staklastim očima gledao šta se događa.

— Pit Spens, vi ste sa Sirlijem Bilom, Frenkom Stilvelom, Florentino Kruzom i još jednim čovekom pucali na moga brata u Tombstonu. Recite mi ko je bio taj peti čovek!

Preko lica jednookog bandita prelete senka.

Onda se levi ugao njegovih usana iskriji na odvratani način. Smeh, koji je ličio na lajanje, razleže se hodnikom.

— Potražite ga najbolje sami, Erp!

Vajatove oči postadoše tvrde kao čelik. Ledenim glasom naredi:

— Bacite kolt i dignite ruke u vis!

Spens više nije imao nikakvu šansu.

Pred njim je bio maršal a iza njega Džordžijanac.

Pa ipak se ovaj bandit iz Ajk Klantonove bande usudio da pokuša nemoguće. On se baci udesno i uperi revolver u maršala.

Bantlajn specijal se munjevito stvori u maršalovoj levljici i istog trenu prozviđa metak u pravcu prestupnika.

Spensov metak se zari u pod na pola jarde od Vajata Erpa. Pogodeni bandit nije više bio u stanju da gađa precizno.

Kada je Spens pao, maršal opazi Doka Holideja kako stoji na četiri jarde iza njega sa uperenim revolverom.

Sudija Ramak je posmatrao kockara kroz poluotvorena vrata, a onda jurnu u hodnik. Njegov pogled išao je sa ubijenog bandita na maršala, a sa ovog na Holideja.

— On! Zašto on nije pucao? Stajao je tu! To je bila vaša dužnost, doktore. Zašto ga vi niste ubili?

Kockar polako okrete glavu. U njegovim ledeno plavim očima ogledao se dubok prezir.

— Ubio? Sudijo Ramak, vi imate čudno shvatanje o pravdi i zakonu.

Vajat je zurio u beživotno telo bandita. Onda reče tupim glasom:

— Mi ne želimo nikoga da ubijemo, sudijo. Mi nismo ubice koje se obračunavaju.

— Ali zašto on nije pucao? Trebalo je da vam pomogne kada je Spens skočio.

Vajat Erp samo odmahnu rukom i izađe.

Holidej se nagnu nad banditom, koji je ležao na podu.

Ramak prasnu:

— Jedan bandit manje. Ova šugava kukavica mi ne bi i onako...

Holidej se uspravi i zagleda u zle oči sudije Ramaka.

— Vi ste prilično razmetljivi, Ramak! — reče i izađe.

Kada je Džordžijanac ušao u kancelariju, zatekao je Vajata Erpa naslonjenog na stalak za puške.

— Nije mi ostavio mogućnost da biram!

Holidej klimnu glavom.

— Moram priznati, bio je brži i opasniji nego što sam mislio...

Tako je zaslužena kazna dostigla i drugog ubicu Morgana Erpa.

Ostala su još trojica.

Sirli Bil, Indijan Čarli i — peti čovek.

Ko je bio peti?

—0—

Plan Dana Hataveja nije se ispunio onako kako je on to želeo. Sem toga, bio je i ranjen, iako samo okržnut, ali se osećao vrlo bedno.

Znao je da na šerifa nije ostavio utisak kakav je želeo. Šta više, bio je uveren da je ostavio rđav utisak. Čovek iz Misurija nije cenio ljude koji su bili dostavljači.

Dan Hatavej, taj lukavi lisac, trebalo je to da zna.

Pa ipak, on nije odustajao od svoga plana.

Ko bi pomislio da će baš on, nula, nesprenjaković, koga „veliki” nisu ni primećivali, napraviti takav proboj u redove opasne Klantonove bande?

Oko deset časova Sirli Bil je već znao šta se dogodilo.

Sudija Ramak je imao sreću. Spensa je sreo u hodniku Rustrove kuće i niko ga nije primetio.

Samo Indijan Čarli!

Sada je znao ko je njihov tajanstveni neprijatelj, ali je to zadržao za sebe.

Ali Sirli Bil ništa o tome nije znao.

Vest mu je saopštila uzbuđena gostioničarka.

— Pit Spens je mrtav!

— Šta...?

— Mrtav je.

Sirli Bil zgrabi za ruku ženu koja je drhtala od uzbuđenja,

— Šta vi to govorite, mis Ruster, Pit...?

— Da, tamo, u ulici Ston. On je ubijen.

— Ubijen — zamuca bandit.

— Da.

— Ko ga je ubio?

— Šerif.

Sirli Bil proguta pljuvačku, a iz njegovog, uvek crvenog lica nestade sva boja.

— Vajat Erp?

— Maločas mi je to rekao mister Džindžer. U pekari to već svi znaju. Spens je došao u sukob sa šerifom, potegao je na njega revolver i ovaj je morao da puca na njega. Spens je nekoga ranio, ne zna se koga.

Pit Spens je mrtav!

Sirli Bil, taj nezgrapni kradljivac, i ubica to još nije mogao da shvati.

On se okrete i ode u sobu, u kojoj je do malo pre spavao Spens.

Bila je prazna.

Spens nije ništa ostavio za sobom.

Viliam Brocius, čovek koji je pod svojim banditskim imenom Sirli Bil bio ozloglašen i poznat daleko preko granica Arizone, stajao je sada nasred sobe i zurio u prazno.

Nije on bio uznemiren zbog smrti svog druga, već što se u njemu pojavilo osećanje koje do tada nije poznavao.

Osećanje straha.

— Prvo Stilvel — šaputao je on — pa Spens... — misao nije završio. Brisao je znoj sa lica. Nije bio u stanju dalje da govori, jer je trebalo izgovoriti imena još dvojice drugova, kao i sopstveno.

Nesigurnim korakom napustio je sobu, otišao u svoju i zaključao se.

Nije prošlo ni četvrt sata, a Sviling zakupa na vratima.

— Bil!

— Šta hoćeš?

— Slušaj, za pola sata stiže voz.

— Što se mene tiče, neka dođe.

Sviling opsova.

— Bil! Čoveče, jesi li bolestan? Spensova smrt nije ništa izmenila. Sam đavo zna šta je taj idiot smetario. Kako mu je moglo pasti na pamet da ide u Glavnu ulicu? Pojedinač nema nikakve šanse protiv maršala, a osim toga ne bi smeli ovde da nas viđaju. Vajat Erp je u Taksonu zvanično postavljen za šerifa i mi mu se nikako ne možemo suprotstaviti. Uvek bismo bili mi krivi, a i građane bismo izazvali protiv sebe.

— Ti suviše brbljaš — gundao je bandit mrzovoljno, dok je otvarao vrata.

Kleborn je stajao u hodniku, naslonjen na suprotni zid i nožem čistio nožice.

Pregor i Višer nalazili su se kod stepenica, sa rukama duboko zadržanim u džepove.

Indijan Čarli stajao je kao kip na kraju hodnika i izgledalo je kao da gleda kroz prozor.

Sirli Bil opet oseti strah. Kao da mu je nešto nagoveštavalo njegov kraj i kraj cele bande.

Pa ipak nije podlegao tom osećanju.

Uostalom, bilo ih je još šestorica. Ako budu mogli da izvuku Ponija Dila iz zatvora, biće ih sedmorica. A kada već budu bili u zat-

voru, iskoristiće priliku da povedu sa sobom i Ringa.

Revolveraš bi im onda bio obavezan. Sirli Bil je znao koliko je taj gizdavi momak uporan ali i — opasan. Ako ga pridobiju za sebe, inače čoveka hladnog kao led, majstorskog strelca i momka sa dobrom glavom.

Sa Ringom bi ih bilo osam.

Sirli Bil je vrlo često u svom besmislenom životu morao da računati.

Ali baš to mu je vraćalo osećanje sigurnosti i nadmoćnosti.

Izašao je u hodnik i počeo da govori promuklim glasom:

— Mi smo pacovi! Maršal nam je to rekao još pre nekoliko godina u Tombstonu. On je, očigledno, mačor. Ako jednog pacova najednom uhvati besnilo, pa utrči u dvorište gde vreba mačor, onda tog pacova više nema.

Posle ovako duhovitog objašnjenja zavladala je još veća potištenost među banditima.

— Pacovi su jaki samo u gomici. Bilo bi dobro da o tome vodite računa.

Tišinu, koja je nastala iza ovih reči Sirli Bila, prekide glas meleza, koji je zvučao kao daleka grmljavina:

— Ima još trinaest minuta.

Sirli Bil pređe rukom preko lica.

— Voz? — upita on promenjenim glasom.

— Da.

— Dobro, stići ćemo na vreme. Hoću još nešto da vam kažem pre nego što krenemo. Stilvel je mrtav, a i Pit je uludo izgubio glavu. Pa

ipak, mi ćemo ga tući. Nama je dužnost da ga šćepamo, jer mi se svetimo. Osveta za Tombston...

—0—

Doktor Braun je previo starog Hataveja.

Gundajući, bacio je ovaj zatraženi dolar lekaru na sto.

— Treba biti doktor da bi se novac i u snu zaradio.

Posle ovako bezobrazne izjave žurno izađe.

Razlog žurbi nije bio što se plašio da će ga lekar zadržati nego što je za deset minuta trebalo da stigne voz iz Džil Benda. A pre njegovog dolaska trebalo je još nešto da uredi.

Na ulici je sreo Džerija.

Stari povika ljutito:

— Rekao sam da ne izlazite iz kuće dok vas ne pozovem.

— Izašao sam samo radi Džefa.

— Šta je sa njim? — upita stari, a pri tom oseti da će čuti nešto neprijatno.

— Pre pola sata je odjurio nekuđa. Svugde sam te tražio da ti to kažem.

Stari zgrabi sina za rukav.

— Gde to: svugde?

— Kod Šipera, dole na uglu kod crkve, u Dipli-salunu i...

— I...

— Pa, oče, rekao si da moraš ići šerifu.

— I?

Mladić je sa strahom gledao razljućenog oca u oči.

— I? Da nisi bio, ti, budalo, i kod Vajata Erpa i pitao za mene?

— Bio sam, ali nisam pitao za

tebe. Rekao sam da tražim posao pomoćnika i osvrnuo sam se po kancelariji.

— Idiote! — napade ga žučno otac. — Zar ti misliš da ti je poverovao? Sa tobom i tvojim bratom, lupeži jedni, samo se ljutim. Gubi se u kuću! Ja ću doći za pola sata.

Dan Hatavej nije došao ni posle pola sata niti ikada više. Svoga sina je tada video poslednji put.

—0—

Veliki plan Dan Hataveja propao je pre nego što je to mogao i da nasiuti.

Vajat Erp je neko vreme gledao za Džerijem Hatavejom, a onda je, poslao za njim Vermiliona. Ovaj se posle nekoliko minuta vratio.

— To je bio jedan od sinova staroga Hataveja, gazda.

Kada je Vajat to čuo, poslao je Vermiliona da potraži staroga Hataveja. Pre nego što je ovaj pošao, Erp mu je rekao:

— Ostani u njegovoj blizini. Stvar sa Pitom Spensom nije nova. Stari je sigurno napravio sopstveni plan. Hteo je da se predstavi kao anđeo, a to je već bio pogrešan potez. On neće olako proći jer se postavio protiv Klantonovih. Njih je mnogo u Taksonu. Svakako više nego što mislimo. Izgleda mi da je i sudija Ramak umešan u celu tu stvar.

Dok je Džek Vermilion pratio staroga Hataveja, Vajat je otišao preko, u kancelariju sudije.

Ramak diže pogled sa posla i progunda:

— Šta hoćete?

— Voleo bih da znam šta ste dobili kao nagradu što ste namamili Pita Spensa u vašu kuću?

Ramak ga pogleda.

— Štaaa?

— Ne izigravajte komediju, Ramak. Vi duvate u isti rog sa Hatavejom. Govorite!

— Zabranjujem vam taj ton...

— Tišina. Imate svega pola minuta vremena da se predomislite, Ramak.

— I? Šta će onda biti?

— Videćete.

Suvonjavi sudija treptao je očima. Strah i očajanje stezali su mu grlo.

Vajat ga zgrabi za ramena i podignu u vis.

— Ja nemam vremena, Ramak. Za nekoliko minuta ući će u stanicu voz koji će u Takson dovesti našeg prijatelja Džonija Benta i njegove ljude. Govorite, ili ću vas uhapsiti.

— To ne možete — pobuni se sudija.

— Imam stotinu razloga.

— Dakle — ja...

Vajatovi prsti stegoše jače ramena pokvarenog sudije.

— Hoću istinu, Ramak! Da vas obavestim: Hataveja sam upravo lišio slobode.

Sudija je klonuo i počeo da priča ono što je bilo za pričanje. Naravno, o svojim sopstvenim prevarama, o delima koja su bila besramno kršenje zakona, o tome nije ništa rekao.

Vajat klimnu glavom.

— Mislio sam to — reče samo i izađe.

Ramak je gledao za njim zažarenog pogleda. Sa usana mu se začuo šapat:

— Sa tobom je došao ovamo i pakao. Sve se diglo na noge!

—0—

Voz je uz klopavanje usporavao kotrljanje na ulazu u stanicu.

Prodoran zvižduk lokomotive odjeknu okolinom.

Peron je bio prazan. Čak se ni železnički službenik nije mogao da vidi.

Vajat se nalazio u staničnoj zgradi.

Gde su bili ostali?

Klantonovi?

Dalahej?

Bukman?

Začula se škripa kočnica lokomotive.

Sirli Bil nalazio se sa svojim ljudima u stovarištu Fargo Velsa, tu, pored stanice.

Banditi su osmatrali peron kroz jedno prozorče.

Iz voza su izašle dve žene, natovarene teškim korpama. Brisale su znoj sa lica i osvrtaale se, tražeći pogledom muževe koji su morali već biti na stanici.

Jedna žena sa dvoje dece sišla je iz pretposlednjeg vagona.

Ni jedan putnik više nije sišao.

Službenik istrča na peron i pogleda sve vagone redom.

Ništa!

Džoni Benta nije bilo. Ni njega ni njegove družine.

Pa ipak, u Takson je stigao i jedan čovek.

Ovim vozom.

On je bio vrlo visok, nešto preko dva metra, pravi džin sa snažnim širokim ramenima, uskim bokovima, opaljenim licem pravih crta i zelenim iskričavim očima. Ispod širokog oboda belog šešira, koji je izdaleka upadao u oči, videla se crna, sjajna bujna kosa.

Nosio je smeđe pripijene pantalone, koje su mu padale preko sara visokih prašnjavih čizama, žutu košulju, tamnosmeđ kožni kaput i crnu maramu, čiji je čvor bio na jednom ramenu, a krajevi dopirali do drugoga.

Imao je ukršteni opasač, iz kojega su virile crvene drške dva 45 kalibarska kolta.

Taj čovek bio je Teksašanin Luk Šort!

On je iz voza sišao sa druge strane, tačno onako kako je to ponekad činio prijatelj Vajata Erpa, Dok Holidej. Odmah je skočio u jedan prazan vagon, koji je stajao u stanici i legao uz zid vagona.

Voz je napustio stanicu.

Više od trideset pari očiju zuriло je u prazan peron.

Vajat Erp je već otišao. Njegov odlazak zapazio je samo Indijan Čarli. Stegao je zube i zgrčio prste oko drške kolta, jer mu je bilo nemoguće da pogodi cilj sa te daljine, pogotovo što je maršal brzo stigao do jedne građevine, čiji ga je krov sakrio od banditovog pogleda.

Sirli Bil i ostali se zgledaše.

— Znači, ništa... uzdahnu Kleborn

— Jezik za zube — začu se gromki glas Sirli Bila.

Sviling priđe vođi.

— Vi ostajete ovde — nastavi Sirli Bil. — Čarli će prvo da osigura put. Verujte, ja... — Dakle, u svakom slučaju ćemo čekati obaveštenje od Čarlija.

To što je hteo da kaže nije bilo ništa drugo do: verujte, da nisam tako lud da uletim u zamku Vajata Erpa kao Pit Spens.

Do okršaja na stanici nije došlo.

Građani Taksona su odahnuli.

Veliki Bent nije stigao.

Možda mu je put od Jume do Taksona bio suviše dug?

Ko je uopšte proneo glas da će doći?

Ispostavilo se da je to bio neki trgovac iz Flegstafa. Osim toga, jedan član opštinskog veća u poverenju je saopštio sestri da je bandit Džon Bent bio toliko sumanut da svoj dolazak najavi pismom.

Da li je to bio trik Klantonovih? Ili Kid Dalaheja? Ili Bukmana? To su građani Taksona pokušavali da razjasne.

Bilo je jedanaest sati i sedamnaest minuta kada je Vajat Erp stigao pred svoju kancelariju u Glavnoj ulici.

U gradu će vladati mir.

Sve do časa kada poštanska kola budu ušla u grad.

Ali, dotle je ostalo još dosta vremena.

Još jedan dan i jedna noć, pa onda još jedan dan i jedna noć.

26. aprila treba kola da prođu kroz grad.

Vajat pripali cigaretu i pogleda pomoćnika Džonsona, koji je upravo izlazio iz kancelarije.

— Sve u redu, ga-đa?

Vajat podiže ramena.

— Nadam se...

— On nije bio u vozu.

— Ne, naravno da nije.

Onda se dogodilo.

Banditi su došli sa jugozapada, preko mosta Ajo.

Devet jahača, skoro svi omanjeg rasta, sa prašnjavim licima i široko razmaknutim očima.

Napred, u sredini, jahao je čovek srednjeg rasta, bledog uzanog lica, maslinaste boje, tamnih očiju i punih, isturenih usana.

Možda bi se za njega moglo čak reći da ima lepe crte lica, da mu čelo nije bilo tako nisko, a pogled manje neprijatan.

Levo uho nije imao.

Bio je odeven u crnu kožu.

Na rukama je imao kratke crne rukavice od tanke kože. Plitak šešir bio je takođe crn.

Od oružja imao je samo revolver kalibra .38.

Ko bi rekao da je to opasan čovek?

Pa ipak, bio je to Džon Bent, vođa bande iz Jume.

Nije postojao čovek koji to nije znao!

Jednostavno, mora da je to on, pošto je najavio svoj dolazak, a nije stigao vozom.

Kada su stigli na šesnaest milja pred Takson, on je sjahao.

Sada je ujahao sa svojim ljudima u Takson. Dakle, tačno je stigao 24. aprila 1882. pre podne, kao što je i rekao.

Vajat Ern je stajao na ivici trema i gledao kako dolaze.

Kada je Bent stigao ispred šerifove kancelarije, zaustavio je konja:

— Hej, ti si šerif u ovom gradu?

Da li stvarno nije znao sa kim govori?

Maršal gurnu cigaru iz jednog ugla usana u drugi i odgovori istim tonom:

— Baš tako izgleda. A ko si ti?

Na banditovom licu pojavi se izraz nezadovoljstva. On se namršti.

— Kako se ti zoveš?

— Ti na neki smešan način ispituješ ljude, momče — odgovori šerif, i htede da se okrene.

Desperado izvuče revolver. Bez žurbe — neprijatno mirno.

— Šerife, ja sam te nešto pitao!

Vajat se okrete.

— I pošto ti se moj odgovor nije dopao, hoćeš da mi koltom iznudiš bolji, momče?

Bent napući usta i počea bradu drškom revolvra.

— Vidiš li da sam poveo nekoliko prijatelja?

— Naravno.

— Da li ti to nešto kaže?

— Sigurno. Ti si druželjubitiv momak.

Bent najednom pocrvene od ljutine i uspravi se kao sveća u sedlu. Ispružio je ruku, u kojoj je držao revolver. Sa druge strane ulice zazvižda metak.

Onda još jedan.

Treći i četvrti.

Dok Holidej je stajao pred ulazom u Lajk salun, sa oba revolvra u rukama.

Tanke niti dima izlazile su iz revolverskih cevi.

Bent više nije imao revolver u ruci. Oružje je ležalo na zemlji, pored kopita njegovog vranca.

Tri Bentova čoveka, koji su takođe potegli revolvare, zurili su u Holideja pogledom punim besa.

Bent je bio mrtvački bleđ.

Sve, sve je očekivao samouvereni bandit, samo ne ovakvo ubedljivo čišćenje i poraz. I to od tako elegantno odevenog čoveka, koji je svojim nonšalantnim pokretima izgledao Džon Bentu vrlo privlačan.

Bandit lagano diže pogled sa svog revolvera i zadrža ga na Džordžijancu.

— Ovde, izgleda, ima šaljivčina, momci.

„Momci” su ćutali. Za dlaku su izbegli metke.

Bent, ne pogledavši u Vajata, postavi mu pitanje:

— Šerife, ko je ovaj čovek?

— On se zove doktor Dž...

— Doktor!? — prekide ga van sebe Bent. — Pa to je šala! Taj čovek tu je — hej, čoveče kako se ti zoveš?

Kockar je već napunio revolver i vratio ga u opasač.

— Slušaj, momče, ja sam počeo partiju karata. Hoćeš li me još zadržavati luckastim pitanjima?

Najednom Bent viknu:

— Teker, Brigs, napred!

Omalen, suvonjav čovek, upalog lica i oštrih sokolovih očiju, baci se u stranu, izvuče revolver, podiže ga visoko i...

... postoji li čovek u ovoj zemlji koji bi sa revolverom imao šansu protiv Doka Holideja?

Metak je poleteo ka banditu.

Brigs, pun momak, sitnih prasećih očiju i širokog nosa, nije imao sreće.

Holidej ga je ranio u ruku, jer mu nije bio dobro na nišanu.

— Slušaj momče — već sam ti rekao da na mene unutra čekaju igrači. Moje ime je Holidej, Džon Henri Holidej...

— Dok Holidej...! — ote se Bentu.

— Tačno, amigo, i...

Bent se okrete. Njegov britki pogled kliznu ispitivački preko maršalovog stasa.

— Onda je ovo — Vajat Erp?

Maršal klimnu glavom.

— Nadam se da nisi suviše ožalošćen, dečko.

— Ja nisam vaš dečko, maršale! Naravno, moram da priznam da Takson nije rđavo zaštićen. I onako nismo hteli ovde da ostanemo. Hajdete momci, dignite oružje, idemo dalje.

Momci su podigli koltove sa zemlje. Teker pruži Bentu njegovo oružje a onda svi prihvatiše dizgine i poteraše konje.

Tri, četiri, pet, šest jardi, a onda...

... odjeknuše pucnji!

Desperadosi iz Jume su dokazali da njihova reputacija nije izmišljena. Sleteli su iz sedla, sklonili se ispod trema i osuli jaku paljbu na bure za kišnicu iza koga je maršal našao sklonište.

Holidej je skočio iza stepenica trema sa južne strane.

Bent zagrmne:

— Maler, Erp! Moje ime je Bent. Veliki Bent! Sada ćeš doživeti čarobnu vatru...! Ja nisam znao da

vas dvojica ovde čekate. Ali i da jesam, to me ne bi zaustavilo. Bljujte vatru, amigosi, vatru i vrelo olovo! Džon Bent ga ima dovoljno!

Ponovo zazviždaše meci preko ulice.

Jedan od bandita skoči i povuče kola, koja su stajala pred kovačnicom.

Kola su se prevrnula i banditi dobili drveni zaklon, kakav su samo mogli poželeti.

Džek Džonson izlete na vrata kancelarije, ne čuvši opomenu, koju mu je uputio Vajat Erp. Metak ga odbaci natrag.

Bio je pogođen u desno rame.

Kada je bandit Briggs hteo da poha i ispali još jedan metak na Džonsona, Holidej gurnu svoj vojnički revolver između dve stepenice i odbaci bandita natrag iza barikada.

Džonson je izbačen iz dalje borbe.

Vajat je Vermilionu i Mek Mastersa poslao na jedan ranč sa koga su te noći banditi pokrali stoku.

Situacija u Glavnoj ulici Taksona postajala je sve opasnija.

Onda se iznenada pojavi Bil Kleborn.

Imao je na umu ideju svoga života.

Skočio je sa trema i sagnuo se.

— Bent! Ja sam Kleborn, Bili Kleborn. Napred! Došao je čas da zajednički dokrajčimo velikog Vajata Erpa!

Bent se osvrnu.

— Kleborn? Čoveče, zar ti ne pripadaš Klantonovima?

— Sada ne postoje Klantonovi i Bentovi, Džoni, već postoje samo

ljudi koji se bore protiv Vajata Erpa!

— Ol rajt! Dođi!

Bent se opet okrete prema protivnicima.

Njegovi drugovi su motrili samo na južnu stranu ulice.

Kleborn htede da skoči napred, u zaklon gde su bili i ostali, kada, iznenada, kao da ga je šćepala neka nevidljiva ruka, odlete unazad i nestade.

Iza trema se pojavi divovska pri lika Luka Šorta.

Vajat ga odmah primeti.

Hteo je da vikne od zadovoljstva.

Prav kao strela, stajao je tu. U obe ruke držao je revolvere.

Onda je pošao napred. Približio se kolima na četiri jarde.

Briggs se okrete. Zagledao se u stranca i poleteo ka njemu.

Luk ga sredi jednim snažnim udarcem revolvera.

Sada je bio iza Benta i kucnuo ga revolverom po leđima.

— Hej, ti, koga treba da udesim?

Bent se samo upola okrete.

— Da li i ti pripadaš onima drugima? — Mislio je na Klantonove.

— Onim drugima? — Luk Šort pogleda i opazi Vajata Erpa preko.

— Da, u to možeš biti siguran.

Onda povuče natrag mladića koji je stajao pored Benta, raspali ga revolverom po glavi i reče:

— Napravite mesta, mališe, uka Luk je ovde.

— Hej, mladiću! — dobaci on Bentu. — Ovo je beznadežna situacija! Vajat Erp ima u gradu još sedmoricu ljudi. Mi treba da se povučemo.

— Šta? — upita Bent i pogleda stranca.

— Hajdemo natrag do trema!

— Misliš?

— Svakako.

— Ko si ti?

— Ujka Luk!

— Glupo ime.

— Ne može se menjati. Hajdemo!

Oni otpuzaše natrag.

Kada je skočio, Teksašanin pošalje u carstvo snova još jednoga od Bentovih ljudi. To je bio posljednji koga ostali nisu primetili.

Ali, još uvek ih je bilo šest.

Kada su stigli na trem, na ulici se pojavi Soni Višer.

— Luk Šort — ote mu se sa usana i odmah poteže revolver.

Lukov pucanj ga odbaci unazad. Bent se okrete.

— Luk Šort! Čoveče, ja...

Odjeknu udarac i Bent se okrete oko svoje ose.

Sada priskoči Vajat Erp.

Brigsu uspe da opali još jedan hitac, koji skide Teksašaninu šesir sa glave.

Onda se sve odigralo munjevitom brzinom.

Mali Banč Grifit se prikrade sa strane, podiže kolt da puca u maršala, ali ga pogodi metak iz Holi-dejevog oružja i teško rani.

Teksašanin zagrne:

— Hej, momci, dođite ovamo! Ovo je čišćenje! Šta je, već je gotovo? Nije mi se isplatio ovako dalek put!

Dospeli su u zatvor.

Srećom, zatvor u Taksonu imao je devet velikih ćelija,

Putovanje Bentove bande bilo je već u početku završeno. Svi su bili živi. Njihov ulazak u vreli Takson trajao je ciglo pet minuta.

Vajat Erp ogromnom Teksašaninu prodrnusa prijateljski ruku.

— Hvala bogu, stvarno ste mnogo naučili od Holi-deja. Tačan u minut!

I Holi-dej pruži ruku Šortu.

— Helo, Luk!

— Helo, Dok! Grom i pakao, servirali ste zelenom Bentu nekoliko odličnih pogodaka. Mislio sam da će biti dovoljni. Ali momci su bili, baš kao i uvek, gladniji, nego što je ovde bilo hrane. Ha, ha, ha...

Njegov gromki smeh razleže se tremom.

— Stajao sam preko, između kuća i motrio kroz drvenu ogradu. Pomislih, ovo mesto je loše. Bolje bi bilo ono iza kola. Za malo da mi je ljigavi Kleborn upropastio šetnju.

Klantonovi su čuli pucanje u stovarištu Vels Fanga.

Čak se ni melez nije usudio da izađe na ulicu. Tek kada je pao mrak, izmiledi su tombstonski „pacovi” iz svojih rupa.

Oko osam časova stiže na poštu vest za šerifa da su kola sa zlatom promenila pravac i da idu preko Meskala i Redingtona.

Poruka je trebalo da ostane u tajnosti i da bude obavešten samo šerif.

Pa ipak, već posle jednog časa ceo Takson bio je upoznat sa njom.

Kid Dalahej napustio je grad još pre ponoći.

I Bukman, koji se nije dao videti, izmiledi je iz ambara koji mu

je služio kao skrovište, čim je čuo dole u dvorištu Vangama kako preko ograde saopštava svome susedu da poštanska kola idu preko Redingtona.

Izgledalo je najednom da ni Klantonovi više nemaju nikakvog interesa za vreli Takson.

Već sledećeg jutra izgledalo je da su nestali.

U svakom slučaju, kod Rustero-ve nisu više bili, kada su Vajat Erp, Dok Holidej, Luk Šort i tri pomoćnika opkolili kuću i pretražili je.

Trojica iz Dodža (jer i Luk Šort je već godinama živeo u starom gradu goniča stoke u Kansasu), stajali su na sred ulice kod berbernice Džima Trekleja. Vajat Erp je skinuo šešir i svoje pomoćnike jednim pokretom ruke poslao u kancelariju.

Zaista velika glupost da se vest o izmeni puta poštanskih kola šalje depešom. Ljudima svašta pada na pamet...

Vajat ne završi,

Holidej gurnu cigaretu u usta, pogledavši niz ulicu, kao da tamo ima nešto interesantno i reče:

— Ljudima? Treba da kažete Luku Šortu!

Vajat zbunjeno pogleda Teksašanina.

— Šta? Vi ste poslali telegram?

— Tačno. Ali je preterano da se sve meni pripiše. Prvo, dobio sam telegram da treba odmah ovamo da dođem. U istom telegramu mi je naloženo da tu vest pošaljem ovamo 24 og...

Maršal natuče šešir na glavu i namignu.

— Mister Holidej!?

Džordžijanac je najverovatnije video na horizontu nešto posebno zanimljivo, jer je jednostavno prečuo maršalove reči.

— Hoćemo li konačno da jedemo? — upitao je. — Preko kod Milbe pripremaju odličan stek.

Vajat ga uhvati za mišicu.

— Prema tome, poštanska kočija sa zlatom ipak stiže prekosutra ujutru u Takson...

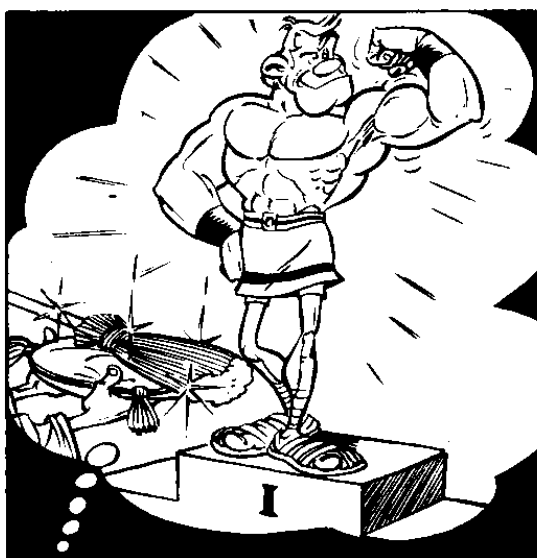
Obaveštavamo čitaoce da raspolažemo primercima do sada izašlih brojeva „VIKEND ROMANA” iz serije „VAJAT ERP”:

1. LEDI VINČESTER	34. ATLANTIK SITI
2. DOŠLJAK SA MISURIJA	35. STRELAC IZ KOLORADA
3. U PESKU TEKSASA	36. TEKSAŠKA KRV
4. DVOBOJ KOD
DAVOLJE KULE	37. GRAD UPLAŠENIH
5. GROB U ARKANZASU	38. ŠERIF IZ FARLEJA
6. PUT ZA ŠERIDAN	39. LOVAC NA MUSTANGE
7. ZLATNI BIL	40. KAMP DRVOSEČA
8. PAKAO U VIČITI	41. NOĆ U SIJUKS SITIJU
9. JAHAC SA ZVEZDASTIM
MAMUZAMA	42. KLANTONOVA BANDA
14. ŠERIF IZ DODŽ SITIJA	43. PREPAD U KLANCU
15. ERP I VARALICA	44. BITKA U LAMESI
16. OLUJA NAD SIMERONOM	45. ZAKON KOLTA
17. ČOVEK S BIČEM	46. NA POGREŠNOM TRAGU
18. VUKOVI IZ KOLORADA	47. ZLATONOSNA REKA
19. STARI GONIČ	48. KRVAVI SUDIJA
20. INDIJANSKO SEDLO	49. ŽUTI DŽIM
21. HITAC IZ ZASEDE	50. BEGUNAC IZ FORT VORTA
22. AJDAHO KID	51. KOČIJA ZA SALINU
23. LEDENI VETAR MONTANE	52. ŽIGOSANI
24. KRALJ STOČARA	53. BRONKO BIL
25. DŽIMIJEVA BANDA	54. KRISTAL PALAS
26. CRNI DŽO	55. PUCNJI U TOMBSTONU
27. USPAVANI PAKAO	56. BANDIT U TOMBSTONU
28. OPASNA BRAĆA	57. OTMICA
29. DRVO ZA VEŠANJE	58. OBRAČUN KOD
O. K. KORALA
30. TEROR U BLAFU	59. BITKA ZA RANČ
31. ZAVEJANI TRAGOVİ	60. KARAVAN ZA NEVADU
32. MELEZ	61. METAK U LEDA
33. MOMCI SA RIVER RANČA	

Navedene romane možete dobiti, ako uplatite na čekovni račun br. 657-1-255 NIP, FORUM, Novi Sad, 1 dinar po svesci i poštarinu od 0,80 dinara.

ČETVRTKOM
U PRODAJI

PANORAMA

NOVO ! NOVO ! NOVO ! NOVO !

DEVETI BROJ

STRIPOTEKE „PANORAMA“

U MARTU

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

VAJAT ERP
BROJ: 64 CENA 2 D.

DVA PRAZNA SEDLA

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

64 STRANE - 2 DINARA!

IZDAJE I STAMPA NIP FORUM, NOVI SAD, VOJVODE MIŠICA 1.
ODGOVORNI UREDNIK: TOMISLAV KETIG. TEHNIČKI UREDNIK:
BOŠKO ALEKSIĆ. PREPLATA NA 3 MESECA 25,00 DIN. NA 6 ME-
SECI 50,40 DIN. NA 1 GODINU 100,80 DIN. ZA INOSTRANSTVO
CENE SU DVOSTRUKE.

MART 1970.